

ÚZEMNÍ STUDIE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

OBEC STACHY

TEXTOVÁ ČÁST

Název projektu:

Územní studie veřejného prostranství vybraných lokalit ORP Vimperk

Obec Stachy**Zpracovatel**

Ars Fabrica, s.r.o.
Na Dolinách 8/30
147 00 Praha 4

ICO: 26493225
DIC: CZ26493225

Tel: +420 241433563
E-mail: info@arsfabrica.com
Web: www.arsfabrica.com

Architektura, urbanismus

Ing. Mgr.akad.arch. Ivo Kraml
Autorizace: ČKA02940

Tel: +420 777 641 164
E-mail: kraml@arsfabrica.com

Ing.arch.MgA. Květa Čulejová

Tel: +420 608 608 534 961
E-mail: culejova@arsfabrica.com

Krajina a zeleň

Mgr. Vladimír Ledvina

Tel: +420 774 499 570
E-mail: v.ledvina@krajinotvorba.cz

Pořizovatel:

Město Vimperk, Steinbrenerova 6, 385 01 Vimperk
Městský úřad Vimperk, odbor výstavby a územního plánování

1 ÚVOD

1.1 CÍL STUDIE

Cílem územní studie je vytvoření funkčně stabilních a aktivních veřejných prostranství v zájmovém území obce Stachy. Územní studie řeší prostorové uspořádání vybraného území, problémy týkající se nedostatečných ploch pro dopravu v klidu v řešených lokalitách a navrhuje funkční náplň stávajících ploch veřejných prostranství, včetně systému ploch zeleně. Dále navrhuje odpočinková a relaxační místa a zejména prověřuje potřebu dopravního napojení a navržení pěších tras, případně zón. Na základě této územní studie lze koncepčně řešit veřejný prostor s ohledem na potřeby místních obyvatel i města. Územní studie bude po schválení možností jejího využití pořizovatelem a vložení do evidence územně plánovací činnosti sloužit jako podklad pro rozhodování o změnách v daném území.

1.2 PODKLADY

Při zpracování územní studie bylo vycházeno zejména z následujících dokumentací a podkladů:

- digitální katastrální mapa ve formátu *.dgn
- územně plánovací podklady ve formátu *.dgn
- územní plán Stachy včetně jeho změn v platném znění
- ortofoto – letecké snímky území
- pozemky a budovy ve vlastnictví obce ve formátu *.shp
- pasport komunikací (*.shp)

1.3 PRÁVNÍ VYMEZENÍ POJMU VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ

Pojem veřejné prostranství vymezuje § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, takto: „Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky o další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“

Dále je pojem veřejné prostranství zmíněn ve vyhlášce č. 501/2006 Sb. v aktuálním znění, o obecných požadavcích na využívání území. Zde jsou stanovena kritéria, která mají být dodržena při navrhování nových veřejných prostranství. V § 7 je uvedeno:

(1) „Plochy veřejných prostranství se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro přiměřené umístění, rozsah a dostupnost pozemků veřejných prostranství a k zajištění podmínek pro jejich užívání v souladu s jejich významem a účelem.“

(2) Plochy veřejných prostranství zahrnují zpravidla stávající a navrhované pozemky jednotlivých druhů veřejných prostranství a další pozemky související dopravní a technické infrastruktury a občanského vybavení, slučitelné s účelem veřejných prostranství. Pro každé dva hektary zastavitelné plochy bydlení, rekreace, občanského vybavení anebo smíšené obytné se vymezuje s touto zastavitelnou plochou související plocha veřejného prostranství o výměře nejméně 1000 m²; do této výměry se nezapočítávají pozemní komunikace.“

1.3.1. Pojem veřejného prostranství

Zákon o obcích obsahuje jedinou současnou definici veřejného prostranství, jež je zmíněna výše. Veřejná prostranství jsou otevřené prostory, které jsou přístupné každému bez omezení (nezáleží tedy na vlastnictví zahrnutých pozemků) a umožňují obecné užívání. Veřejná prostranství se tedy mohou nacházet jak na pozemcích veřejných (obecní, krajské či státní), tak na pozemcích soukromých.

Veřejná prostranství slouží k užívání veřejností a plní většinou více vzájemně souvisejících funkcí. Dle § 34 zákona o obcích jsou jako veřejná prostranství vymezena všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory. Z tohoto vymezení plyne, k čemu jsou veřejná prostranství využívána. Jedná se

především o obsluhu území a s ní spojené funkce – důležitá je funkce **dopravní** (všechny typy dopravy (pěší/kolo/motorizovaná doprava), doprava v klidu/v pohybu). Dopravní funkce se týká především veřejných prostranství typu ulice, chodník apod., ale také náměstí či parků. Další důležitou funkcí je **pobyt a setkávání**, (zde se jedná především o náměstí nebo plochy veřejné zeleně na sídlištích) a poslední neméně důležitá je funkce **rekreační** (například parky a jiná veřejná zeleň, hřiště).

Veřejná prostranství jsou místy, kde dochází ke každodennímu setkávání obyvatel, k jejich pobytu a rekreaci, umožňují navazování a udržování kontaktů mezi obyvateli sídla navzájem. Veřejná prostranství jsou důležitá pro společenský chod města.

1.4. DĚLENÍ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Veřejná prostranství lze dle charakteru rozdělit na dva typy, a to na veřejná prostranství, na kterých převažuje zpevněný typ povrchu (ulice, náměstí) a na veřejná prostranství, jež jsou převážně nezpevněná (veřejná zeleň, parky).

1.4.1. Typologie veřejných prostranství

Pro Územní studii veřejných prostranství obce Stachy byla veřejná prostranství rozdělena v základním členění na 5 typů (centrální prostor / náměstí, ulice, zeleň, parkoviště, ostatní), v detailním členění pak na celkem 11 typů:

o Centrální prostor / náměstí

Centrální prostor (náměstí nebo náves) je jedním ze základních prvků ve struktuře sídla. Především v minulosti byl takový prostor důležitým středem sídla, místem pro shromažďování a setkávání veřejnosti, pro obchod, plnil reprezentativní funkci. V současné době jsou tyto funkce částečně potlačeny. Centrální prostor přesto tvoří v rámci sídla jeden z nejdůležitějších bodů, ať už z hlediska společenského, orientačního nebo kompozičního významu.

Ve Stachách se nachází jeden centrální, hlavní parkový prostor vymezený na severu hlavní komunikací a přilehlými obytnými domy, na východní a západní straně místními obslužnými komunikacemi a obytnou nebo smíšenou zástavbou (v parterech domů obchody či jiné provozovny). V jižní hranici jej pak vymezuje budova Obecního úřadu (bývalé fary). Jedná se o veřejné prostranství, které do sebe integruje plochy veřejné zeleně spolu s parkovištěm pro návštěvníky obce a informačními turistickými tabulemi.

Na tento prostor volně navazuje plocha veřejné zeleně parkového typu, která je na jižní hranici vymezena souborem bytových domů.

Centrální prostor (bývalá náves) se nachází v severní části řešeného území. Je vhodné konstatovat, že se, s ohledem na urbanistické souvislosti a architektonickou kompozici, nejedná o klasický typ náměstí či centrálního prostoru. Jeho hlavní funkce, s odvoláním se na funkce tradičního náměstí, by měla být zejména společenská a obchodní. V prvním případě však do značné míry ustupuje funkci dopravní, a to především pro dopravu v klidu (velká část plochy vymezena pro parkování). Další centrální prostory hierarchicky nižšího významu, ale přesto pro veřejný prostor významné, jsou okolí kostela, okolí obřadní síně, okolí ZŠ a MŠ, autobusového nádraží a pošty.

o Ulice

Ulice jsou základním liniovým prvkem ve struktuře sídla. Ulice mají funkci především obslužnou dopravní, mohou sloužit ale i pro setkávání, pobyt na ulici, rekreaci. Velmi záleží na měřítku ulice a na jejích vlastnostech, zda má ulice dostatečnou šířku, zda je doplněna o chodník, zda jsou zde vhodná místa k odpočinku apod. Ulice v obci Stachy byly rozděleny do celkem 5 kategorií:

o Ulice hlavní

Jedná se o ulice, na nichž probíhá hlavní dopravní a tranzitní funkce. Často jsou to historické cesty, které se formovaly v minulosti a tvoří hlavní liniovou síť tras ve městě. Jsou významné především pro automobilovou dopravu. V rámci studovaného území sem byly zařazeny především silnice II. třídy, z nichž nejdůležitější je tah Petrovice u Sušice - Hartmanice - Kašperské Hory - Stachy - Zdíkov - Vimperk - Husinec - Netolice - Česnovice (II/145).

o Ulice vedlejší

Jedná se o ulice, jež nejsou hlavními tahy, zároveň je však nelze zahrnout mezi ulice obytné – mají vyšší význam. Tato kategorie tvoří přechod mezi hlavními a obytnými ulicemi. Jedná se o silnici III. třídy směr Zadov - Churáňov.

o Ulice obytná

Obytné ulice slouží převážně přilehlým nemovitostem, případně sem byly zařazeny také málo významné boční uličky (vedoucí např. ke stání kontejnerů, slepé ulice u domů apod.). Tyto ulice jsou málo zatíženy dopravou v pohybu, často se podél nich nacházejí parkovací plochy.

o Ulice nezpevněná

Do této kategorie byly zařazeny vedlejší nebo obytné ulice, jež nemají zpevněný povrch. Jedná se především o polní nebo štěrkové cesty.

o Ulice ostatní

Do kategorie ostatních ulic byly zařazeny ty, jež nebylo možné začlenit do výše zmíněných kategorií. Jedná se například o ulice, které jsou schůdné jen pro pěší nebo o asfaltovanou cestu, určenou pro pohyb pěších osob nebo cyklistů.

o Zeleň parková

Veřejná prostranství, osázená zelení, která jsou využívána především pro rekreaci. Do této kategorie jsou zařazeny plochy veřejné zeleně, které jsou cíleně osázeny parkovými stromy či keři; oproti plochám přírodní zeleně je tato zeleň více upravována a udržována. Kromě funkcí rekreační a relaxační je zde důležitá i funkce ekologická. Ve Stachách je nejdůležitější plochou centrální parková plocha, která je v kontaktu s náměstím, budovou Oecního úřadu (bývalé fary), kostela a budov Základní a Mateřské školy. Tato plocha se nachází v území, řešeném studií. Je patrné, že byla vytvořena jako zelená rekreační plocha (často je doplněna také o lavičky, herní prvky).

o Zeleň přírodní

Do kategorie zeleně přírodní byly zařazeny přírodní nebo přírodě blízké plochy zeleně. Jedná se o travnaté nebo jiným porostem kryté plochy, z velké části na pozemcích obce. Většina těchto ploch plní hlavně ekologickou funkci, některé však i funkci rekreační. Plochou, kterou lze zařadit do této kategorie, je lokální vzrostlá zeleň podél Jáchymovského potoka, který protéká z části řešeným územím (z části je zatrubněn). Jedná se o vzrostlé stromy zejména v okolí kapličky.

o Parkoviště

Vymezena jsou rozlehlejší parkoviště, která primárně slouží svému účelu. Jednoznačně nebyla vymezena parkoviště nebo parkovací plochy jiných veřejných prostranství – u pošty - autobusového nádraží) nebo parkovací pruhy podél komunikací (tyto skutečnosti jsou vždy popsány u každého veřejného prostranství).

o Ostatní

Sem byla zařazena ostatní veřejná prostranství, u nichž nebylo možné definovat hlavní způsob využití

1.4.2. Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územně plánovací dokumentaci

(výňatek z publikace, vydané Ministerstvem pro místní rozvoj ČR v roce 2017)

Návesní prostor

Náves je nejvýznamnějším prostorem vesnice. Představuje zpravidla historickou část obce s dochovaným půdorysným a prostorovým členěním zástavby. Je dobře identifikovatelná u vybraných pravidelných forem založených vesnic. Náves se jen výjimečně vyskytuje i u novějších prostorových celků, což je nedostatek; nová plocha by měla být navržena včetně veřejného prostranství plnícího prostorově i účelově funkci návsi.

Uliční prostor

Uliční prostor je základní skladebný článek vesnice. Ulici nejčastěji tvoří kompaktní řadová sevřená zástavba nebo volně stojící izolované domy s hřebenem kolmo nebo souběžně s komunikací, případně soubory staveb (např. velkostatků). Starší zástavba obvykle vytváří organické tvary ulic. Novější zástavba se často rozrůstá podél komunikací, které jsou vedeny v trase původně účelových komunikací. Ty zpřístupňovaly zemědělské pozemky v okolí vesnice. Místní komunikace vznikly jejich rozšířením a postupným obestavěním. Vytváří tak paprscitou síť s krátkými spojovacími úseky mezi obestavěnými účelovými komunikacemi. Další zástavba je zpravidla plánovaná jako pravoúhlý rastr ulic.

Veřejná prostranství

Urbanistickou strukturu vesnice významně ovlivňují prostory veřejných prostranství. Veřejná prostranství na vesnici slouží pro mnoho kulturních a společenských účelů – lidové zábavy, slavnosti, pouťové a cirkusové atrakce. Zahrnují plochy pro stánkový prodej, plochy pro trhy, jarmarky, herní plochy, památníky obětem válek, drobnou církevní architekturu, vývěsní informační tabule, ale i zastávky hromadné dopravy a parkování apod. Většinu těchto účelů zpravidla plní plocha návsi. Zelené plochy s vysokými dřevinami, které jsou součástí veřejných prostranství, podtrhují význam centrálních prostorů a jsou významově i orientačně dominantními plochami v urbanistické struktuře vesnice.

Dopravní a technická infrastruktura

Na urbanistickou strukturu vesnice mají výrazný dopad trasy komunikací. Při rozšiřování zástavby pro bydlení jsou velmi často účelové komunikace (poľní cesty) upravovány na místní komunikace a zástavba pokračuje podél nich do volné krajiny. Urbanistickou strukturu vesnice narušují frekventované komunikace vyšších tříd, které roztínají sídlo na dvě části. Ty se časem mnohdy začnou rozvíjet jako dvě samostatná sídla, aby nemusely překonávat bariéru rušné komunikace. Urbanistickou strukturu vesnice mění rovněž velké odstavné a parkovací plochy. Značnou roli v urbanistické struktuře vesnice sehrávají také šířky komunikací. Šířku ovlivňuje mimo jiné nutnost uložení inženýrských sítí do vozovky, případně do zeleného pásu nebo chodníku. Charakteru uličního prostoru a dalších veřejných prostranství výrazně prospívá, pokud je možné odstranit stožáry vzdušného vedení elektrické energie. Podobně prospěšný je výběr odpovídajících stožárů veřejného osvětlení zejména při komunikacích a při značených přechodech komunikací v zastavěné části vesnice.

Typ půdorysu vesnice, tj. forma založení vesnice - rostlá či pravidelná.

1. rostlé formy (přírodní / nepravidelné formy)

1.1. hromadné vesnice

1.2. lineární vesnice (uliční / silniční / řádkové / potoční vesnice)

2. pravidelné formy (geometrické / normové formy)

2.1. lánové vesnice – vesnice s lánovou / délkovou plužinou

2.2. návesní vesnice

2.3. lineární vesnice (uliční / silniční / řádkové / potoční vesnice, ulicovky atd.)

Urbanistické uspořádání nejstaršího osídlení

O urbanistickém uspořádání nejstaršího osídlení u nás jsme informováni pouze díky archeologickým průzkumům. – Parcelace raného středověku Vesnice raného středověku (9.–11. století) se nachází v tzv. staré sídelní struktuře, většinou ve vazbě na románský kostel.

Parcelace vrcholného středověku

V období vrcholného středověku (11.–14. století) měly ekonomické poměry přímý následek v potřebě jasně organizovaného dělení přidělené půdy. To se odrazilo v urbanistické struktuře existujících i nově zakládaných sídel. Přelidnění sousedních oblastí území na západ od našeho, tehdy řídké osídleného území, vyvolalo proces středověké kolonizace. V jejím důsledku vznikly tisíce nových sídel. Byla vytvořena sídelní struktura v podobě, jakou známe v současnosti. Vrcholně středověké uspořádání vesnice je výrazně pravidelné a vychází z lánového uspořádání (nejčastěji: usedlost–zahrada–sad s vnějším ohraničením cesta–polností). Takto založený urbanistický koncept fungoval až do poloviny 20. století bez větších zásahů.

Plošná struktura sídel v 15. až 18. století

V uvedeném období již nedochází k tak rozsáhlému osídlování jako během vrcholně středověké kolonizace. Výjimkou je tlak šlechty na dosídlení i odlehlejších kopcovitých a hornatých lokalit. Již během vrcholného středověku některé vesnice zanikly, buď proto, že se ukázaly hospodářsky jako neživotaschopné nebo byly zničeny během husitských válek. Nárůst počtu obyvatel ve vesnicích při jejich dosídlování po třicetileté válce vedl k dělení původních lánových pruhů. Centrální prostory návsi a pozemky podél komunikací byly zastavovány drobnějšími objekty bezzemků. Na opuštěných pozemcích ve vesnici (ale i ve volné krajině) vznikají panské velkostatky.

Raabizace

Neefektivní panské velkostatky byly rozděleny reformou (1775–1790) na menší statky, jejich velikost odpovídala potřebám jedné rodiny. Vznikly dvě stovky vesnic, jejichž půdorys je dán přísně pravidelným geometrickým uspořádáním.

Historická sociální diferenciaci vesnice

Plošnou strukturu sídla ovlivňovalo dodatečné dělení parcel a zahušťování zástavby v již existujících vesnicích. Šlo především o chudší chalupy a domky. Zaplňovaly se i návesní prostory k provozování řemesel. Mnohé vesnice s původně velkorysým návesním prostorem svůj charakter zcela ztratily, jiné tlaku čelily vyčleňováním stavebních míst zejména u cest na okraji vesnice. Zvláštní postavení mohly mít chalupy výměnkářů – odstupujících hospodářů. U bohatších usedlostí se pro výměnkáře stavěly samostatné chalupy nebo byla vyčleněna část domu pod střechou hospodáře pro skromnější domácnost výměnkáře.

Vývoj do druhé světové války

Až do poloviny 20. století pokračuje neorganizované zastavování návsi, rozrůstání se zástavby podél komunikací, vznik dělnických kolonií. Zástavba pro bydlení, která vznikala do začátku 20. století, obsahuje formy, jež jsou tvořené pásy domů s okapovou nebo štítovou orientací střech do veřejného prostoru. Řady štítově orientovaných stavení jsou často propojované bránami. Další formou uvedeného období jsou tři nebo i čtyřstranné dvorcové statky.

Vývoj po druhé světové válce

Druhá polovina 20. století zpřetrhala potřebu vazby usedlosti na obdělávanou půdu. Hluboké středověké parcely se staly neefektivní, jejich majitelé je začali dělit a zastavovat. V posledních 70-ti letech způsobilo největší stavební rozvoj na vesnici slučování zemědělských družstev do velkého komplexu a s tím spojená potřeba bydlení pracovníků v místě zaměstnání. Současný stavební rozvoj souvisí se zájmem o bydlení ve vybraných lokalitách (dobrá dopravní dostupnost sídla, blízkost většího města) a všeobecnou ochotou vlastníků k prodeji pozemků. Zástavba pro bydlení z období let 1950 až 1990 představuje forma izolovaných rodinných domků, dvojdomků, řadových a bytových domů, sestavovaných téměř výlučně do formy ulic, nebo malých návší. Izolované a řadové formy se objevují i v současnosti. Oproti urbanistické bohatosti starší zástavby, je novější zástavba urbanisticky výrazně chudší.

Obr.1
Královské Stachy /
Stachy

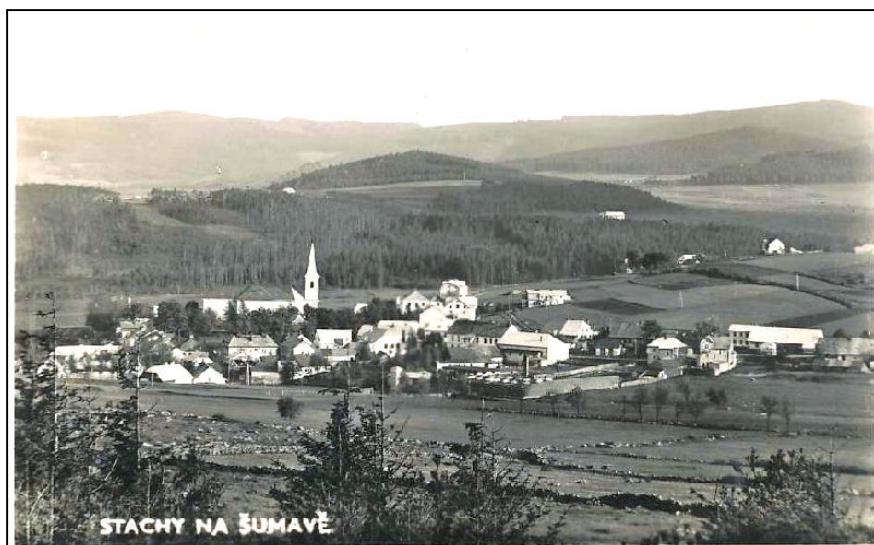
Dobové foto
Pohled od severu
od příjezdové komunikace
na historické jádro obce

Obr.2

Královské Stachy /
Stachy

Dobová pohlednice
Pohledy od jihu /
Pohledy na historickou
náves / náměstí s budovou
fary a památnými stromy

Obr.3

Stachy

Foto od severu
s dominantou věže kostela

Obr.4

Královské Stachy /
Stachy

Historická pohlednice
Pohled od východu
Hlavní parková plocha
mezi kostelem a farou
z hlediska výsadeb pouze
v zárodku

Obr.5

Stachy

Foto od severu
Dominanta věže kostela
a vedle již stojící první
školní budova.
Hlavní parková plocha
mezi kostelem a farou
z hlediska výsadeb pouze
v zárodku

Obr.6

Královské Stachy /
Stachy

Historická kolorovaná
pohlednice
Panoramatický pohled
od severu

Obr.7

Královské Stachy /
Stachy

Historická pohlednice
Pohled na součást
náměstí, budovy
s obchody při hlavní
komunikaci směr
Kašperské Hory

Obr.8

Královské Stachy /
Stachy

Historická pohlednice
Panoramatický dálkový
pohled od jihu
V pozadí vpravo vrchol
Javorník

2 ANALYTICKÁ ČÁST

Kvalita veřejného prostoru podstatně ovlivňuje nejen podobu sídla, ale i jeho fungování, prosperitu, bezpečnost a v neposlední řadě také tělesné a duševní zdraví jeho obyvatel. I malá změna k lepšímu může být impulsem pro ekonomický, sociální a architektonický rozvoj. Skrze veřejný prostor také poznáváme kulturní hodnoty sídla, povahu jeho společnosti i jednotlivých lidí. Bez atraktivních veřejných prostranství, která zvou k účasti na společném dění a umožňují pestrý škálu činností, by sídlo nebylo sídlem, ale pouhým shlukem staveb

2.1 VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Zájmové území pro Územní studii veřejných prostranství se nachází v k. ú. Stachy.

Obec Stachy se nachází v okrese Prachatic v Jihočeském kraji. Leží zhruba 10 km severozápadně od Vimperka, 26 km sz. od Prachatic a 60 km szs. od Českých Budějovic. Žije zde přibližně 1 100 obyvatel. Obcí prochází silnice II/145, v západní části silnice III/14514. Počáteční úsek komunikace Stachy - Michalov délce cca 1 km je samostatným řešeným územím v rámci ÚSVP obce Stachy.

Historicky je obec Stachy přirozenou spádovou obcí pro široké okolí, přesto nepatří mezi obce s rozšířenou působností.

Požadavek na pořízení územní studie veřejného prostranství nevychází z platného územního plánu Stachy z roku 2002 ani z jeho následných změn, ale z potřeby obce řešit neucelené veřejné prostranství včetně bezpečné dopravy ať již automobilové nebo pěší. Řešené území má rozlohu cca 225,5ha.

Předmětem řešení územní studie veřejného prostranství jsou dvě lokality — lokalita směr Michalov (s ozn. A) a centrální část sídla (s ozn. B).

Řešeným územím s ozn. A je tzv. rovinka mezi sídlem Stachy a lokalitou Michalov, na které dochází k zahušťování zástavby – celková rozloha cca 0,25 ha.

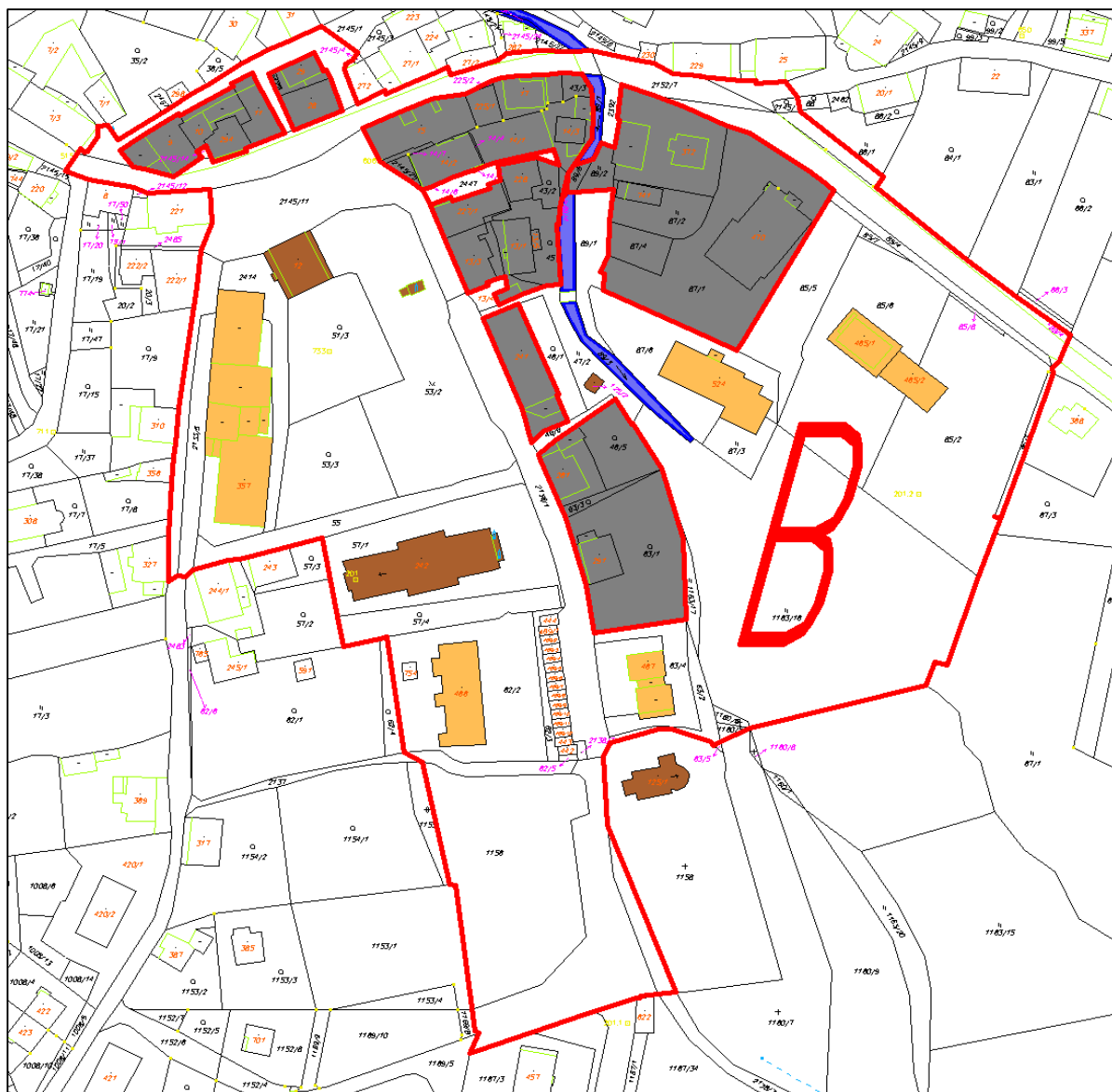

Obr. A – situace mezi Stachy a Michalovem (řešení pouze při silnici II/145)

Řešené území s ozn. B je definováno jako centrální část sídla Stachy, prostor veřejného prostranství ohraničeného Základní školou, kostelem, obchodem potravin a stávající bytovou zástavbou s návazností přes Jáchymovský potok na plochu autobusového nádraží.

Šířeji je zájmové území vymezeno vstupem do obce po silnici II/145, podél stávající zástavby na náměstí obce až k hotelu Stachov, odtud zpět na náměstí kolem Základní školy ke kostelu Navštívení Panny Marie, dále do prostoru kolem Mateřské školy a sportovního hřiště až k bytovým domům a zpět podél hřbitovní zdi přes Jáchymovský potok na plochu autobusového nádraží. Zakomponován je i prostor pietní síně. Součástí je komunikační propojení náměstí s autobusovým nádražím za obytnými budovami na severní straně náměstí, včetně řešení přístupu do Školy lidového umění (viz obr. B).

Celková rozloha lokality B je cca 5,5ha

Obr.B – situace vymezení řešeného prostoru centra Stachy

Vysvětlivky k obr. B:

červená barva – ohraničení řešeného prostoru

šedě podbarveno – plochy vyjmuté z řešení (jedná se o soukromé pozemky, pozemky stávající zástavby)

hnědá barva – kulturní památky (kostel, hřbitovní kostel, kaple)

žlutá barva – občanské vybavení (autobusové nádraží, zdravotní středisko, Základní a Mateřská škola)

modrá barva – koryto Jáchymovského potoka

Další odkazy:

Kraj: Jihočeský (NUTS3 – CZ031)
 Okres: Prachatice (NUTS4 – CZ0315)
 Obec: Stachy (NUTS5 – CZ0315550515)
 Katastrální území: Stachy
 Výměra obce: 2,817 km²
 Počet obyvatel: 1 156 (k 1. 1. 2017)
 Pověřený obecní úřad: Stachy
 Správní obvod: Vimperk

GPS souřadnice: 13° 39' 60" E , 49° 6' 6" N

Nadmořská výška: 738 m n. m.

První písemná zmínka: rok 1578

Části obce Stachy: Bláhov, Chalupy, Churáňov – samoty, Jaroškov, Jirkalov, Krousov, Krdunatce, Kůsov, Lesní Chalupy, Michalov, Říhov, Stachy, Šebestov, Úbislav, Zadov

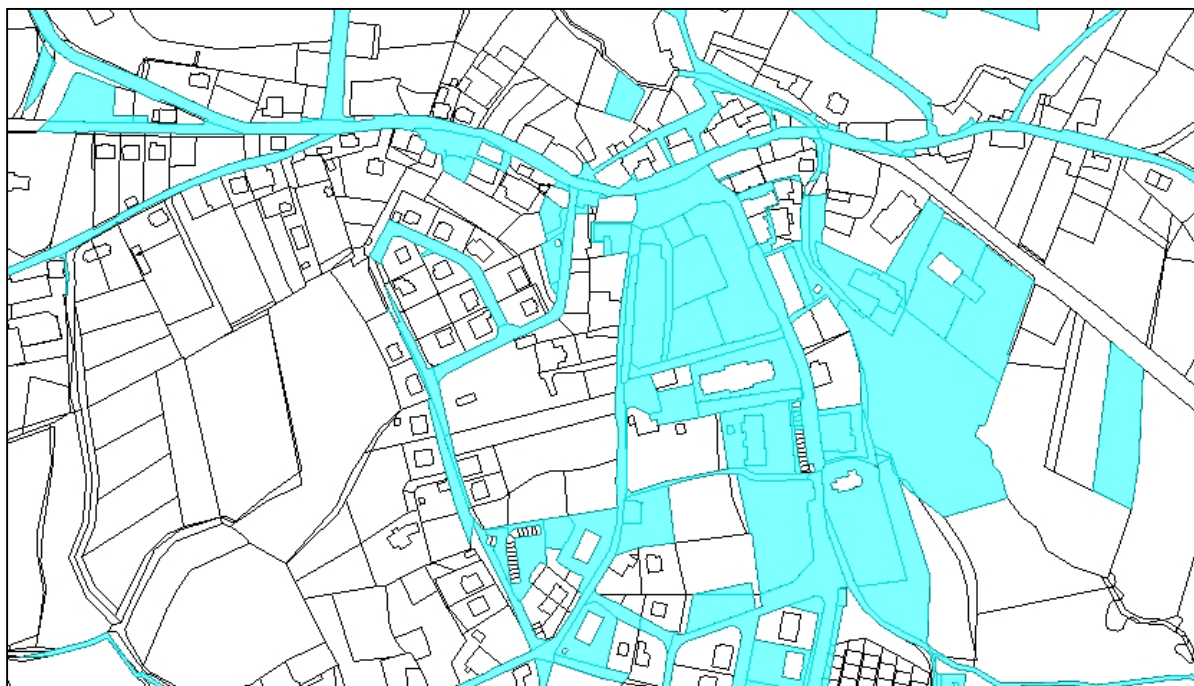
2.2 ŠIRŠÍ VZTAHY

Navržené úpravy veřejného prostoru v sídle a zejména centrálního veřejného prostoru (náměstí, park, okolí kostela, obřadní síně) vycházejí z původního geometrického založení obce a historicky daných základních principů (vesnice přírodní nepravidelné formy – uliční/silniční). Navržené řešení respektuje původní charakter obce a nadále ho rozvíjí s ohledem na současně možnosti architektonické i stavební. V případě dalšího vývoje obce, s ohledem na současné standardy, je nutné zavedení některých prvků novodobého charakteru. V mobiliáři je třeba používat drobné atributy užívané i v městském prostředí. Doporučení se týká i materiálových povrchů. V úseku, který vede od historické návsi k veřejnému předprostoru bývalého zámku, původní principy, spoluutvářející venkovský ráz, přirozeně přecházejí do soudobých povrchů a postupů.

Nové přístupy k novým vyústěním pramenité vody nebudou řešeny městským způsobem (kohoutové pítka, atd.).

Vymezení majetkových vztahů

Níže uvedená mapa zobrazuje pozemky v majetku obce Stachy vč. vybraných území, řešených ÚSVP.

Pozemky v majetku obce Stachy

Komunikace a veřejný prostor

Obcí prochází silnice II/145 (Petrovice u Sušice - Hartmanice - Kašperské Hory - Stachy - Zdíkov - Vimperk - Husinec - Netolice). Z této silnice odbočuje silnice III. třídy směr Zadov. Její počáteční úsek, tzv. rovinka mezi Stachy a Michalovem, je ve studii druhým řešeným územím (A).

Autobusové nádraží se nachází v obci na jejím východním okraji v docházkové vzdálenosti od centra, přímo při komunikaci III/145. Autobusové linky dálkových spojů, jedoucích z Prahy či Plzně, zastavují ve Stachách vždy na autobusové zastávce na autobusovém nádraží (nyní funkčních 8 nástupišť). Jsou to linky provozované různými

dopravci, nejčastěji ČSAD AUTOBUSY České Budějovice. Do obce jezdí i regionální linky z Vimperka, Sušice, Strakonice či Prachatic, provozované regionálními dopravci (např. dopravce BUSEM). Prostranství kolem páteřní komunikace sídla a nádraží jsou ze své podstaty důležité veřejné prostory. Jejich podoba je determinovaná dobou jejich vzniku (stavby) a ovlivněna proměnami, kterými veřejná doprava po desetiletí prošla.

2.3 CHARAKTERISTIKA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

2.3.1 Historie

2.3.1.1 Stručná historie obce

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1578. Vesnická památková rezervace. Proslavili ji na přelomu 19. a 20. století tzv. Světáci - lidé, kteří každoročně na jaře opouštěli Stachy a vydělávali ve světě jako zedníci nebo velmi žádaní cirkusoví muzikanti. Na zimu se vraceli domů, žili z úspor a přivydělávali si výrobou dřevěných hraček, dřevěného drátu, sirek nebo násad na domácí nářadí (známé byly stachovské dřeváky a šindele). Obec založili skláři na přelomu 15. a 16. století. Stachy byly také jednou ze svobodných královských rycht. Dodnes se zachovaly cenné ukázky typické šumavské architektury - u silnice na Vimperk stojí široká stavení z roubených klád s nízkými štíty a šindelovou střechou - č.p. 67, 77, 78 a 218. Starší hřbitovní kostel P. Marie Bolestné pochází z r. 1781. Skrovná barokní stavba s nízkou věží v západním průčelí a zvoničkou na střeše lodi záhy nestačila potřebám obce. V letech 1842-1849 byl proto postaven nový velký kostel Navštívení P. Marie, 50 metrů dlouhý a 16 metrů široký, se štíhlou věží v západním průčelí. Fara s mansardovou střechou pochází z 19. století a renesanční portál sem byl přenesen údajně z Kašperských Hor. Na hřbitově je pohřbena známá šumavská figurka - silák Sepp Rankl. Ze Stach pocházel sklář a muzikant Andreas Hartauer (*1839), autor písně Tam v krásné Šumavě (Tief drin im Böhmerwald). Obec byla i v minulosti převážně česká. V roce 1910 zde žilo 2763 obyvatel, z nichž se 184 hlásilo k němčině. Stálo zde tehdy 254 domů. Stachy se chlubí jednou kuriozitou - přímo na travnaté ploše náměstí zde rostou hříby. Poprvé se objevily v roce 1961, kdy se sem při úpravě terénu stavby benzinové stanice přenesla zem i s podhoubím. V roce 1984 se ve Stachách na náměstí urodilo 246 hub. V sezóně je na travnatou plochu vstup zakázán a houby se zde samozřejmě sbírat nesmějí. V roce 2003 otevřeno Muzeum historické hasičské techniky.

2.3.1.2 I. vojenské mapování

I. vojenské mapování probíhalo v letech 1780-1783. Z mapy je patrná především hlavní cesta od východu na západ, odbočka směrem na jih ke kostelu. Zřetelné je i vodstvo, Jáchymovský potok se všemi rameny a prameny ve svahu Popelné hory a v rašeliništi i jeho část, kdy se pod Stachy mění název na potok Spůlka. Zástavba sídla se nachází podél hlavní komunikace jižním směrem k hřbitovnímu kostelu P. Marie Bolestné. Půdorys obce by se dal nejlépe označit jako návesní - silniční. Zástavba se dá charakterizovat osamocenými domky se záhumením, zahradami.

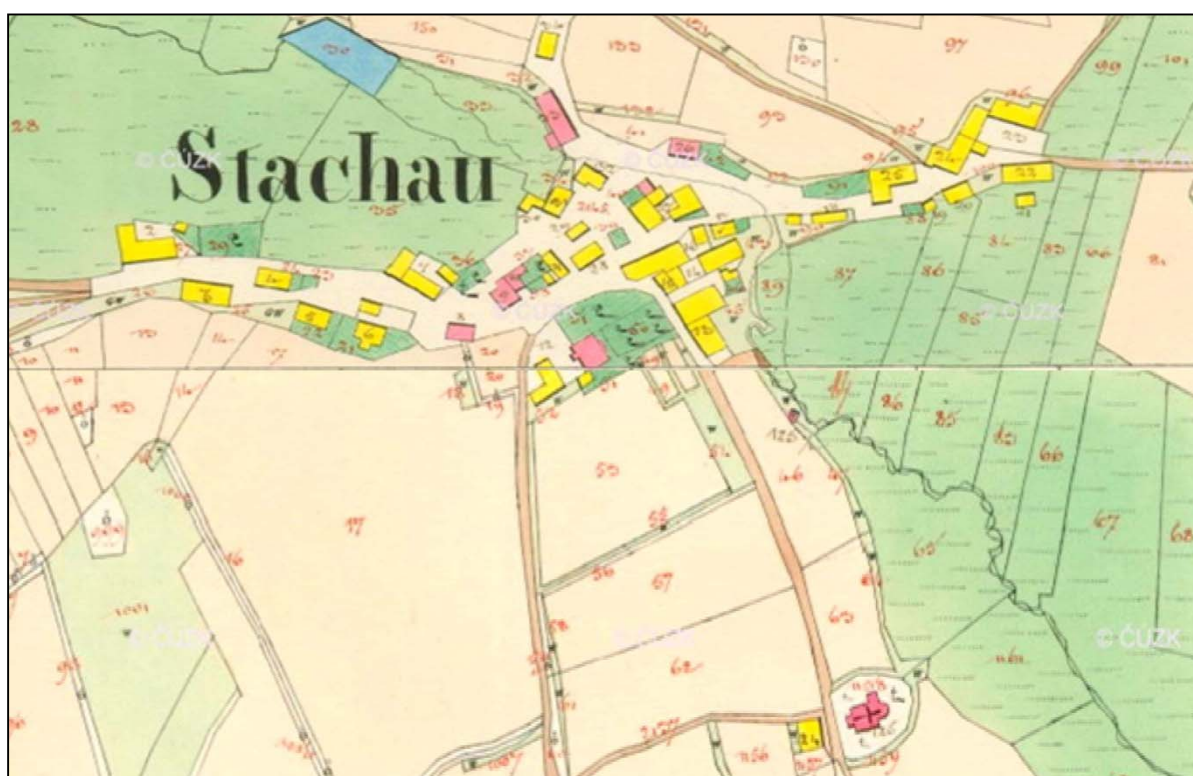

2.3.1.3 Císařské povinné otisky stabilního katastru

Na mapě stabilního katastru z roku 1825 je možné sledovat rozšíření zastavěného území ve větším detailu a realističtějších souvztažnostech.

Obrázek B

Obrázek A

Náves ve volnější formě je rovnoměrně rozprostřena po obou stranách hlavní komunikace. Směrem jižním na Jirkalov stojí při komunikaci osamocen původní lašský kostelík s hřbitovem. Hlavní uliční síť je již zformována ve značném rozsahu do současné podoby. Stále je patrný charakter krajiny, ovlivněný vodotečí (potokem), na zastavěném území navazující pole a vzdáleněji i lesní plochy, ty ovšem zatím ve velmi malém rozsahu. Díky většímu měřítku jsou zpřesněny půdorysy jednotlivých domů a pozemků, lépe lze vidět charakter zástavby s domy podél cesty, směřující k historické „návsi“, a na ně navazující zahrady a humna. Zřetelným centrem zůstává farní budova se zahradou, parkem (základ hlavního dnešního parku).

Jak je patrné na mapě, pořízené jen o několik desítek let později (obr. B) po mapě stabilního katastru (obr. A), své místo na ní nachází nový velký kostel Navštívení P. Marie, 50 metrů dlouhý a 16 metrů široký, se štíhlou věží v západním průčelí (postaven v letech 1842-1849).

2.3.1.4 III. vojenské mapování

Na mapě III. vojenského mapování z let 1876-1878 nelze pozorovat z urbanistického hlediska zásadní změnu. Jako výrazná a zásadní je formována hlavní cesta od východu na západ, procházející sídlem, kolem níž se zřetelně formují budovy. Náves se posouvá významově poněkud jižním směrem, zřejmě i z důvodu existence již dvou kostelů (druhý kostel již dokončen) a fary. Ústřední prostor návsi – náměstí, se stává více typem „přicestní“.

2.3.1.5 50. léta 20. století – letecký snímek a státní mapa odvozená (1950)

Na leteckém snímku lze sledovat, jak se sídlo rozrostlo a proměnilo za 30 let od mapování. Zřetelný je jeho rozvoj jižním směrem. Náměstí, zcela zformované jižně od hlavní komunikace, s řadou několika vzrostlých stromů v zeleni, přebírá roli návsi. Náves ale zůstává vymezena, s omezeným lokálním významem, na sever od cesty. Centrum obce je navázáno na budovu fary, mladší a větší kostel Navštívení P. Marie. Jestliže stromy, lemující cestu formou oboustranné aleje podél severní stěny kostela jsou již vzrostlé, současný park - hlavní veřejné prostranství obdélníkového tvaru navazující na farní budovu, je v zárodku zformováno výsadbou tří řad stromů. Za zmínku stojí již existence budovy místní Obecní školy při silnici směr Jirkalov, blízko kostela. Jáchymovský potok zůstává svým korytem v původní trase, pouze s velmi mírnou regulací. Patrná je i větší skupina přírodní zeleně u tohoto potoka v místě, kde do dnes stojí kaplička. V historickém centru, kolem centrálního prostoru, stojí ve větší míře stále původní staré domy.

V druhé polovině 20. století, v souvislosti se socialistickou výstavbou, došlo k zásadním změnám v centrální části řešeného území. Z důvodů potřeby větších kapacit bydlení byla dostavěna nová školní budova, konkurenci jednotlivým malým obchodům vytvořila nová vícepodlažní budova spotřebního družstva Jednota. Autobusová zastávka na náměstí byla přesunuta, vzniklo autobusové nádraží při komunikaci - vjezdu do Stach od východu (od Vimperka). Blízko nádraží byla postavena budova pošty, objekt vybavení služeb (lékárna atd.). S rozvojem motorismu byla zřízena čerpací stanice u hlavní silnice II/142, byla však záhy zrušena v rámci nových nároků na vybavení tohoto typu. Nová čerpací stanice vznikla cca 1 km od sídla u křižovatky silnic směr Vacov a Vimperk. V území, řešeném ÚSVP, byla v blízkosti původního menšího hřbitovního kostelíka postavena obřadní síň, proti

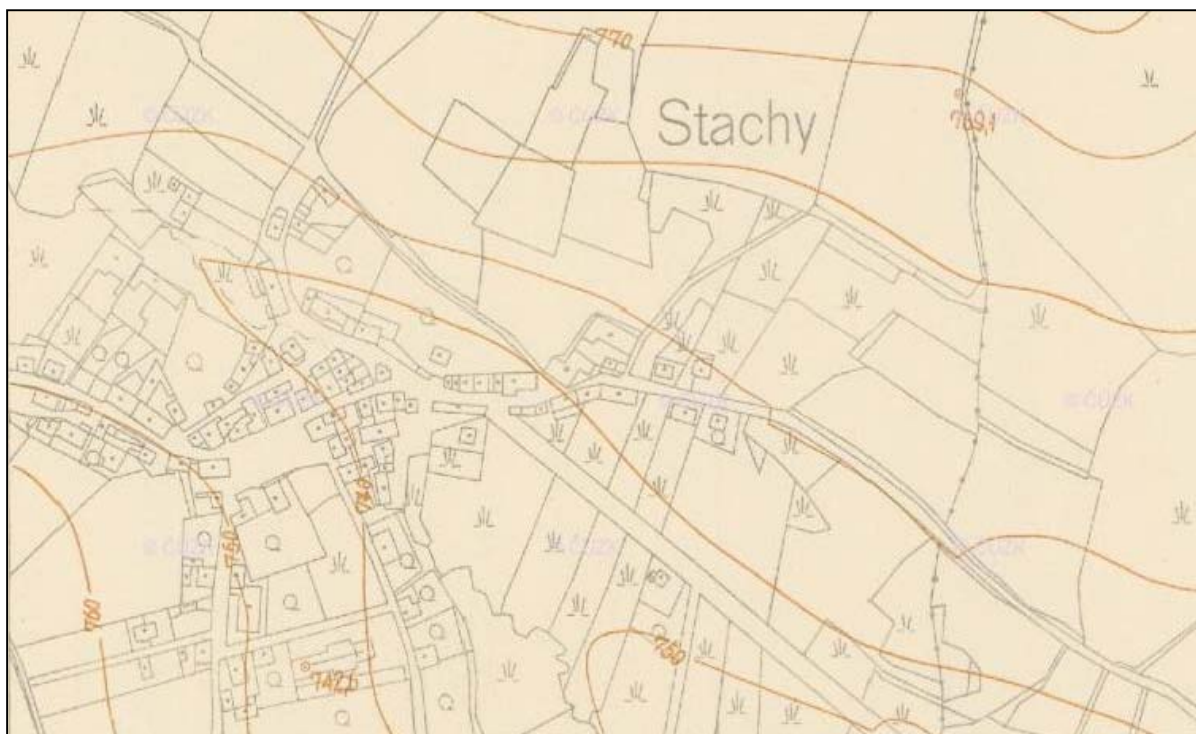
ní řadové garáže a nový soubor bytových domů. Byl tak de facto položen základ novým veřejným prostranstvím či proměně původních tak, jak je známe nyní a jak s nimi pracuje ÚSVP.

Lokalita A - ortofotomapa (1949)

Lokalita B - ortofotomapa (1949)

Výřez ze Státní mapy odvozené (1950)

2.3.2 Prostorové uspořádání

Základní urbanistická koncepce obce Stachy je výrazně ovlivněna přírodními podmínkami a polohou při Jáchymovském potoce. Směrem severním a jihozápadním se krajina od potoka přirozeně zvedá. První budovy vznikly podél tranzitní cesty. V 16. stol. zde pravděpodobně existoval dvorec s osadou strážců tzv. Staré březnické stezky. Postupně podél cesty vyrostly další domy, s významem sídla byly postupně vystaveny kaplička a dva kostely. Starší byl situován jižně od historického jádra obce, mimo souvislejší zástavbu.

V současné době plní funkci hlavního místa pro setkávání a středu obce prostor návsi – náměstí a navazujícího parku s pomníkem, dětským hřištěm a přilehlými budovami Základní a Umělecké školy. Význam historické části sídla severně od hlavní komunikace byl upozaděn. V přízemí budov, částečně podél hlavní, ale především podél komunikace jižním směrem k obřadní síni, hřbitovu a dále k zástavbě bytových domů, jsou umístěny obchody a služby pro obyvatele. Centrální část sídla dotváří vícepodlažní budova služeb a obchodu COOP.

Prostor u autobusového nádraží v jeho východním okraji je, z hlediska současných potřeb, plošně naddimenzovaný. V současné době slouží především jako parkoviště pro návštěvníky pošty, objektu služeb či zaměstnance Regionální rozvojové agentury Stachy. Agentura sídlí v části budovy autobusového nádraží. Z plochy za nástupiště jižním směrem je vjezd do areálu nové ČOV.

Na širší historické jádro, jehož část je na území vesnické památkové rezervace (VPR), navazuje obytná zástavba, rozvíjející se v sedmdesátých letech především podél významnějších komunikací na Jirkalov a Kašperské Hory. Další významnější nová zástavba se rozrůstá v jihovýchodní části obce (8 bytových domů). V posledních letech vzniká v severní lokalitě nová enkláva rodinných domů, další se objevuje v západní části, po levé straně od komunikace směr Michalov. Všechny jsou však mimo řešené území.

Výrobní plochy jsou minimální. Jedná se především o areál stavební firmy v západní části na okraji zastavěného území obce, nad budovou regionálního Pošumavského hasičského muzea.

Budovy s nejvyšší historickou hodnotou se nacházejí v širší centrální části (kostely, kaplička, bývalá fara, historické usedlosti). Zástavba obce je tvořena kombinací hromadného bydlení (třípatrové bytové domy ve dvou lokalitách v jižní části) a zástavby rodinnými domy. Tu reprezentují především jednopodlažní domy, jež jsou obecně přisedlé ke komunikaci a v zadní části mají zahradu. Dvoupodlažní domy, také rodinné, se nacházejí nejčastěji v okrajovějších částech. Veřejnou vybavenost představuje budova pobočky České pošty, Mateřská a Základní škola, Základní umělecká škola, hřiště s tělocvičnou, koupaliště, domov důchodců a ordinace lékaře. V obci se nachází Pošumavské hasičské muzeum. Autobusové nádraží je situováno u hlavní komunikace při vjezdu do Stach od východu, je v relativně dobré docházkové vzdálenosti od centra obce.

2.3.3 Dopravní a technická infrastruktura

Řešené území je z dopravního hlediska umístěno v přímé návaznosti na silnici II/145 (Petrovice u Sušice - Hartmanice - Kašperské Hory - Stachy - Zdíkov - Vimperk - Husinec - Netolice). Z této silnice odbočuje silnice III. třídy směr Zadov.

Silnice II/145 tvoří páteř dopravního systému širokého okolí. Vzhledem k tomu, že tato silnice byla dříve zařazena do vybrané silniční sítě ČR, byla v minulosti ve směru od Č. Budějovic zrekonstruována a je, až na křižovatku se silnicí II/141 v prostoru Těšovic a průtahu Husincem, ve velmi dobrém technickém stavu. Průběh silnice přes Stachy a dále na Kašperské Hory již ale vykazuje řadu problémových úseků, vyvolaných jak přiléhající zástavbou na průjezdných silnicích v obcích, tak i obtížnou konfigurací terénu. Úprava trasy byla v minulosti řešena v řadě studií. Dopravní návrh ÚPO předpokládá ponechat tuto komunikaci v sídle Stachy a stanovuje podmínky pro její úpravy v zastavěné části. Úpravu stávající trasy silnice II/145 v průtahu obcí do homogenních parametrů silnice II. třídy s 9,5/60 včetně doplnění chodníky není možné v celé délce průtahu bez vynucených záborů soukromých pozemků, případně i demolic. Ve výkresové části územně plánovací dokumentace dopravního návrhu je v těchto úsecích přistoupeno ke kompromisnímu řešení (zúžení komunikace, vypuštění chodníku, atd.). V zastavěné části sídla u některých křižovatek nelze bez nákladných opatření uvolnit rozhledový trojúhelník, proto je situace řešena povinným zastavováním všech vozidel na vedlejší komunikaci

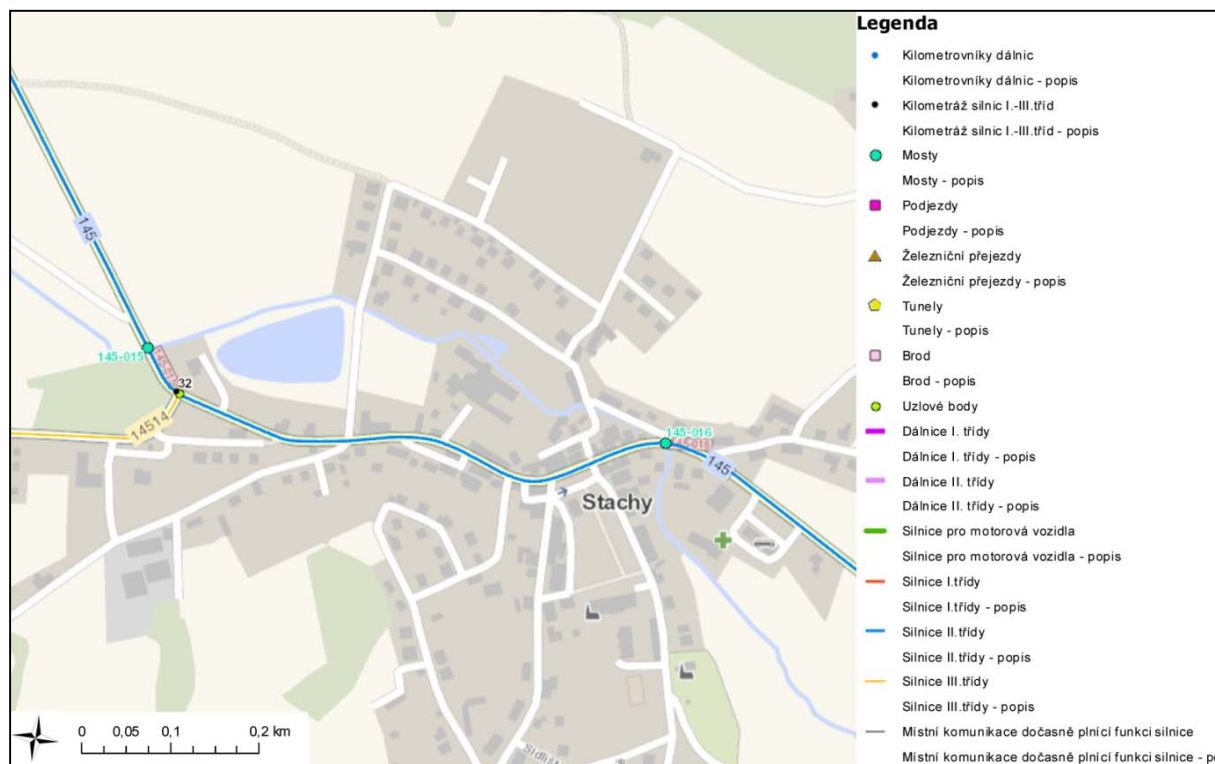
dopravní značkou „STÚJ-Dej přednost v jízdě!“ Trasa této komunikace v současné době již nemá dřívější prioritu, proto nelze v blízké budoucnosti předpokládat její financování z prostředků silničního fondu. V ÚPO byla v sídle Stachy ponechána územní rezerva pro severní variantu obchvatu komunikace II/145. Na tuto páteřní komunikaci je napojena síť silnic III. třídy.

Silniční doprava

Řešeným územím prochází ve směru od východu na západ frekventovaná páteřní silnice II/145 -063, spojující, odbočkou na silnici III. třídy za sídlem směr Zadov – Churáňov, vnitrozemí s horskou částí Šumavy. Samotná silnice II. třídy pak pokračuje směrem na Kašperské Hory a Sušici. Hlavní komunikace II. třídy, jejíž trasa je dána historickými souvislostmi, urbanismem a která v okraji obce přetíná vodoteč Janovického potoka, však obec dosti zatěžuje nejen četností hodinového průjezdu vozidel. Dopravní zátěži a zúženým průjezdným profilem odpovídá dopravní značení a regulace dopravy, která se alespoň částečně snaží takto eliminovat negativní vlivy. Přes skutečnost, že v úseku hlavní komunikace, procházející sídlem, jsou vyznačeny čtyři přechody pro chodce a omezena rychlost, není situace pro chodce zcela komfortní, přívětivá a zcela bezpečná. Tuto skutečnost má zásadněji řešit v budoucnu obchvat obce Stachy, který zmiňují Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje, m.j. vymezující tyto koridory územních rezerv pro záměry veřejné dopravní infrastruktury: D/U Silnice II/145 – obchvat obce Stachy - územní rezerva pro záměr přeložky na silnici II/145. Koridor územní rezervy je vymezen v šíři 100m.

Intenzita dopravy na komunikaci II/145 v obci udává v roce 2016 roční průměr denních intenzit všech vozidel [počet vozidel / 24 hod] údaj 2 173 u vjezdu do obce od východu, na výjezdu směr Kašperské Hory [počet vozidel / 24 hod] údaj 946.

Doprava v klidu je řešena pro návštěvníky obce především odstavováním vozidel v profilu místních obslužných komunikací. Významné větší parkoviště se nachází u budovy Obecního úřadu (náměstí) s přilehlým parkem s pomníkem obětem 1. sv. války a menší parkoviště u autobusového nádraží. Další lokální parkovací plochy v řešeném území jsou většinou v návaznosti na bytové domy.

Základní komunikační osy. Zdroj ŘSD (2018)

Autobusová doprava

Autobusové nádraží se nachází v obci blízko jejího centra v docházkové vzdálenosti přímo při komunikaci II/145. Autobusové linky dálkových spojů jedoucích z Prahy zastavují ve Stachách vždy na autobusové zastávce na autobusovém nádraží (nyní funkční 3 nástupiště). Dále zde zastavují např. regionální linky směr Zdikov - Vimperk nebo směr Kašperské Hory - Sušice. Jsou to linky provozované různými regionálními dopravci, nejčastěji ČSAD AUTOBUSY České Budějovice.

Železniční doprava

Obcí neprochází železniční trať, nejbližší železniční zastávka je ve městě Vimperk. (trasa Strakonice – Volary s číslem 168 provozovatele GW Train Regio a.s.

Cyklistická doprava

Obcí neprochází žádná cyklostezka. Nejbližší je západním směrem cyklostezka č. 1201 Vimperk – Kašperské Hory (vede osadou Michalov ve správním obvodu obce Stachy).

Pěší doprava

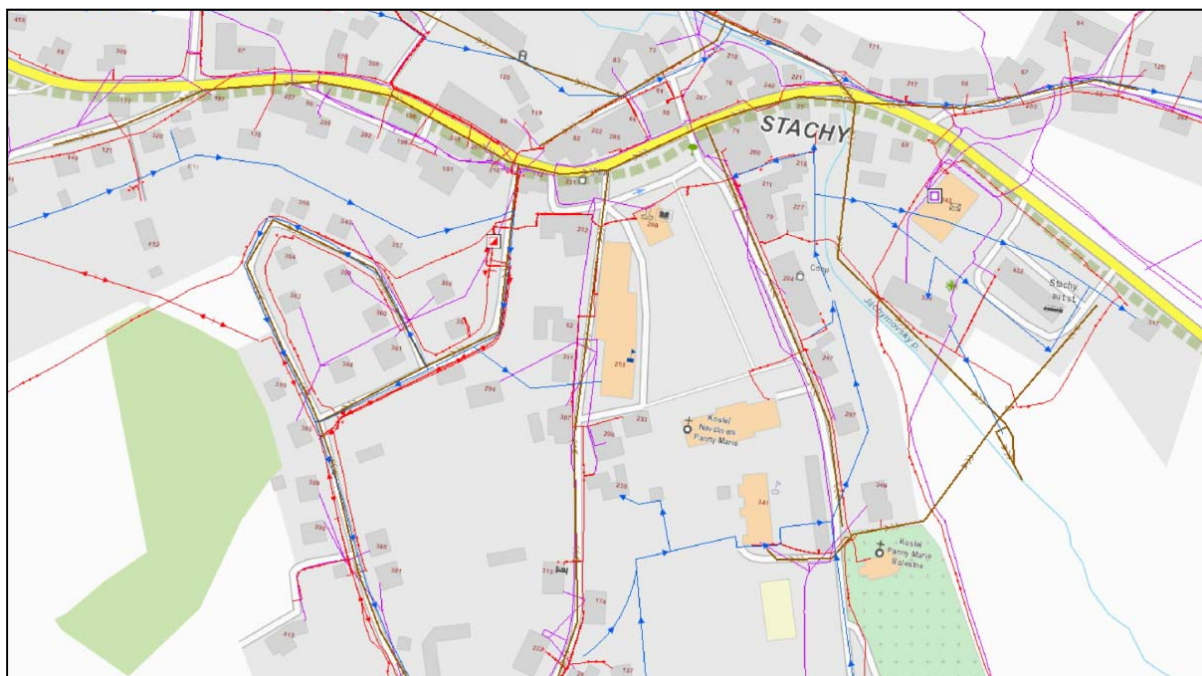
Obcí a řešeným územím vedou tři turisticky značené trasy (žlutá, zelená a červená), například - Šumavské Hoštice – Lštění – Mařský vrch (907 m) – Bohumilice – Stachy, žlutá a modrá značka, 27 km, Stachy – Churáňov – Horská Kvilda, modrá značka, 12 km.

Vodní doprava

V řešeném území se nevyskytují plochy využívané vodní dopravou.

Letecká doprava

V řešeném území se nenachází žádné letiště.

Výřez z mapy „Technická infrastruktura“ (2018)

Vodovodní síť

V obci Stachy je v provozu vodovod pro veřejnou potřebu, který je ve správě obce. Původní zdroje vodovodu byly provedeny v prostoru Michalova a jsou vzdálené cca 2 km západně od Stach. Do jímací studny, umístěné

u vodojemu 110 m³ z roku 1956 jsou vyvedeny jednak přírodní řady z ocelových trub DN 80 původního zdroje pro vodojem, dále přírodní řad z ocelových trub DN 80 ze dvou studní a novější řad z IPE 90 ze studní a pramenních jímek. Vodní zdroj je posílen soustavou nových studní, z nichž je jímáná voda přiváděna řadem z IPE 90 do nového vodojemu 250 m³ u Jáchymova. Do obce Stachy je voda přiváděna pomocí dvou hlavních větví. Stávající rozvod je proveden z potrubí o DN 80 a 100.

Kanalizace

V obci Stachy vč. sídelní jednotky Zadov je vybudována veřejná kanalizace jako jednotná stoková síť, která je ve správě obce. Odvádí většinu splaškové vody na dvě tzv. balené ČOV typ Královopolská strojírna (VHSZ 75 m³/h). Voda z ČOV pod hřbitovem je vyústěna do potoka Spůlka a z ČOV u nádraží do Jáchymovského potoka. Kanalizační síť je tvořena troubami DN 200 – 600. Kanalizace v obci Stachy je ve špatném stavu. Bude nutné kanalizační řady rekonstruovat. V realizaci je nová ČOV v území mezi autobusovým nádražím a zatrubněným úsekem Jáchymovského potoka v okraji řešeného území. Ta nahradí stávající 2 ČOV.

Zásobování plynem

Správní území obce Stachy není plynofikováno.

Zásobování elektrickou energií, komunikační vedení

Obec Stachy je zásobována elektrickou energií po venkovních vedeních (rozvodné napětí 3 + PEN 400/230V 50Hz / kmenová linka 22kV – Zdíkov – Churáňov) a z ní jsou napojeny jednotlivé odbočky 22kV Nadřazený systém rozvodna TR 110/22kV Vimperk. Řešeným územím neprochází žádná vzdušná vedení VVN (110kV, 220kV) ani ZVN (400kV). Obecně lze konstatovat, že stávající kmenová linka i odbočky 22kV mají rezervu výkonu.

Obce jsou napojeny odbočkami vrchního vedení 22kV, které jsou převážně na betonových stožárech, výjimečně na dřevěných stožárech (ty se postupně rekonstruují). Stávající sekundární sítě jsou vedeny na napěťové hladině 400/230V. Tuto sekundární síť zásobují odbočky z kmenové linky. V obci Stachy se nachází 4 trafostanice. Rozvod NN je částečně kabelizován, převážně je tažen jako vrchní vedení NN. Rozvod VO je proveden jako samostatné vývody NN se svítidly na sloupech. V ulicích s vrchním rozvodem NN je rozvod VO napájen pátým vodičem. Spínání VO je fotobuňkami. Telefonní rozvod – provedena částečná kabelizace - rozvod proveden kabely v zemi, závěsnými kabely na sloupech.

2.3.4 Systém sídelní zeleně

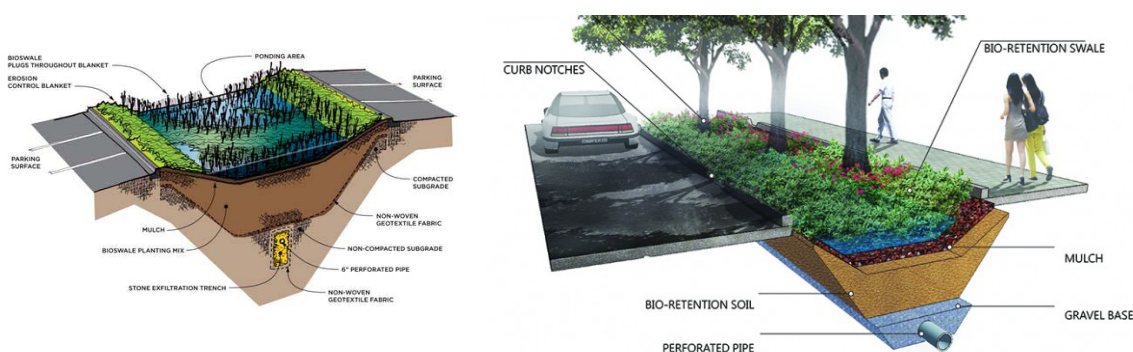
V řešeném území se nachází několik významných ploch zeleně. Největší a nejvýznamnější z nich je stašský park. Parkem vedou zpevněné i nezpevněné pěšiny, nacházejí se zde dřeviny různého stáří (hodnotné dřeviny staré přes 70 let), zastoupeny jsou typické lesoparkové dřeviny, jako buk lesní, habr obecný, modřín opadavý, smrk ztepilý, jasan ztepilý, jírovec maďal, javor klen, javor mléč, lípa srdčitá, lípa velkolistá nebo jilm horský. Ve středu obce na náměstí na parc. č. 2145/1 roste 6 kusů památných stromů – lípy velkolisté - *Tilia platyphyllos*.

Významnější je hřbitovní zeleň u kostela Panny Marie Bolestné a v parteru před obřadní síní (např. lípy srdčité a velkolisté, cypřišky, jalovce, tisy a túje, smrky pichlavé nebo jírovce maďaly).

Obecně lze konstatovat, že veřejná zeleň se stromy (solitéry nebo stromořadí) je v sídle v řešeném území spíše dostatečná. Týká se to zejména ulic, ale i veřejných prostranství. Obecně tuto skutečnost částečně dotváří zeleň soukromá na zahradách rodinných domů (převážně stromy ovocné).

Původní druhy stromů, vhodné pro výsadby v obci Stachy, jsou *Acer pseudoplatanus* (javor horský), *Betula verrucosa* (bříza bradavičnatá), *Fraxinus excelsior* (jasan ztepilý), *Sorbus aucuparia* (jeřáb ptačí), případně také *Abies alba* (jedle bělokora), *Fagus sylvatica* (buk lesní), *Quercus petraea* (dub zimní), *Tilia platyphyllos* (lípa velkolistá), *Ulmus glabra* (jilm horský) a na vlhkých místech *Alnus glutinosa* (olšv lepkavá) a různé druhy domácích vrb (*Salix* sp.).

Současné trendy s ohledem na klimatické změny sledují také správné hospodaření s dešťovou vodou, tj. odvodnění parkovišť a komunikací a vyústění dešťové kanalizace do „dešťových zahrad“ („Rain Garden“, „Bioswale“), příp. akumulace dešťové vody ze střech bytových domů do nádrží na zalévání zahrádek a záhonů a stromů. Jedním z možných technických řešení, jak hospodařit s dešťovou vodou, je plošné povrchové zasakování. Mezi objekty plošného zasakování patří zejména zasakování ve **vsakovacím průlehu** či **vsakovací rýze**. Zasakovací průlehy jsou finančně nejméně nákladné a stavebně nejsnáze proveditelné řešení. Přítok dešťové vody je řešen jako plošný z přilehlé zpevněné plochy. Jednou z možností, je předsadit objekt před další objekt pro hospodaření s dešťovou vodou, a to jako vhodné řešení pro snížení objemu přitékajících srážkových vod a pro jejich předčištění. Pro návrh zasakovacích průlehu je předem nutné zjistit geologické podmínky podloží hydrogeologickým průzkumem.

Bios wales jsou vyspádované větší plochy osázené zelení, které umožňují odvedení, zasakování a filtraci dešťové vody (často doplněny drenáží). Využívají se u větších ploch - školní hřiště, parkovací plochy nebo velké křižovatky, příp. podél komunikací. Mohou efektivně chránit vodní toky před znečištěnou povrchovou vodou (splach z komunikací).

Suché / polosuché poldry jsou snížené plochy, které umožňují zasakování vody v případě povodňového rizika. Za běžné situace v nich není voda vůbec (suché) nebo jen částečně (polosuché). Poldry mají většinou ve spodní části odtok, který se dá regulovat. Využití na velkých plochách na krajích měst nebo v krajině

2.3.7 Podmínky pro ochranu hodnot a charakteru území

2.3.7.1 Ochrana přírodních hodnot území

Plochy, řešené studií, se nachází na území velkoplošného chráněného území (CHKO Šumava). V řešeném území se nenacházejí žádná maloplošná chráněná území.

V katastru obce v řešeném území se nachází památkově chráněné stromy. Jedná se o lípy (*Tilia platyphyllos*) v počtu 6 kusů ve středu obce na náměstí.

Hřibová rezervace Stachy je obcí chráněná lokalita hřibovitých hub, která se rozkládá na travnatém náměstí ve Stachách u kostela Navštívení Panny Marie. Rezervace není vyhlášena podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ochranu zajišťuje sama obec. V území se nenacházejí registrované významné krajinné prvky.

Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje vymezují v katastru obce, mimo území, řešené ÚSVP, regionální biocentra, vložená do nadregionálních biokoridorů. Tyto biokoridory jsou součástí složeného nadregionálního biokoridoru v rámci územního systému ekologické stability na území Jihočeského kraje: 1582 Popelná hora Stachy, Studenec u Stach.

Rovněž vymezují regionální biokoridory v rámci územního systému ekologické stability na území Jihočeského kraje: 344 Mezilesní slat - Buzošná Nové Hutě, Studenec u Stach, Stachy.

2.3.7.2 Ochrana civilizačních a kulturních hodnot území

Nemovitě kulturní památky jsou v řešeném území **kostel Navštívení Panny Marie** (č. 28663/3-3757), **fara** (č. 31628/3-3755, dnes Obecní úřad čp. 200), **hřbitovní kostel Panny Marie Bolestné** (č. 35636/3-3756) a **kaple Panny Marie Bolestné** (č. 35636/3-3756). Na řešené území s ozn. B zasahuje i **památková rezervace**, vyhlášená v roce 1995, s dochovanou zástavbou venkovských usedlostí.

2.4 VYMEZENÍ VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Veřejná prostranství byla vymezena na základě ortofotomapy, katastrální mapy, rozbořem dalších dodaných podkladů a průzkumy v terénu. Primárně byla veřejná prostranství vymezována podle hranic pozemků, pokud však jejich hranice neodpovídaly parcelní hranici, prostranství byla upravena podle fyzického stavu. Veřejná prostranství byla vymezena nezávisle na jejich příslušnosti k vlastnictví pozemků obcí Stachy.

V případě komunikací byly tyto často rozčleněny na několik dílčích částí z důvodů jejich přesnější specifikace (často v křižovatkách, nebo pokud se mění charakter komunikace). Naopak centrální prostor byl vymezen jako souvislé veřejné prostranství (bez vyčlenění zeleně, komunikací apod.), z důvodu komplexního zhodnocení. Prostranství parkovišť a zeleně byla vymezena jen tam, kde se nacházejí na větší kompaktní ploše. Nebyly sem zahrnuty například zelené pruhy u komunikací nebo jednotlivá parkovací místa. V řešeném území takto bylo vymezeno celkem 5 dílčích veřejných prostranství a jedno samostatné, odlišného charakteru od ostatních (komunikace).

Pro každé veřejné prostranství byl vytvořen soubor charakteristik, které dané prostranství popisují a jejichž určení bylo nezbytné k definování současného stavu jednotlivých veřejných prostranství. U každého prostranství byl určen jeho typ (viz kapitola 1.4.1. Typologie veřejných prostranství), povrch prostranství a estetika prostranství. U prostranství, která jsou zároveň komunikacemi, byla popsána přítomnost chodníků, povrch komunikace, přítomnost zeleně lemující komunikaci a příp. i stav komunikace. Analýzou zjištěných charakteristik byly identifikovány problémy pro každé veřejné prostranství (viz problémový výkres).

Charakteristiky veřejných prostranství

Rozdělení veřejných prostranství dle typu veřejného prostranství je popsáno v kapitole 1.4.1. Typologie veřejných prostranství.

U všech dílčích řešených lokalit - veřejných prostranství byl hodnocen povrch prostranství, jehož posouzení umožnilo základní začlenění prostranství mezi zpevněné, nezpevněné a kombinované. Jako veřejné prostranství se zpevněným povrchem byly vyčleněny ulice, náměstí a parkoviště, jako veřejná prostranství s nezpevněným povrchem byly vyčleněny parky a další plochy zeleně. Větší plochy zeleně jsou rozmístěny v centru v urbanistické návaznosti na hlavní komunikaci (parková plocha za budovou OÚ – pod budovami ZŠ, okolí kostela, zelený pás s památnými stromy u hlavní silnice). Mimo ně se v centru nenachází žádná větší plocha zeleně. V menší míře je celistvější zeleň identifikovatelná u autobusového nádraží a pošty, rovněž podél Jáchymovského potoka. Obecně lze však konstatovat, že obec Stachy netrpí citelným nedostatkem zeleně díky zeleni na soukromých plochách zahrad a sadů u RD. V obci se setkáme i se zelení uliční, tu však není možné využít k rekreaci.

U ulic bylo celkově posuzováno více charakteristik. Z hlediska bezpečnosti je důležitým ukazatelem přítomnost chodníků na komunikaci. V úseku komunikace v řešeném dílčím VP bylo sledováno, zda je komunikace lemována jedním chodníkem, má chodníky po obou stranách nebo chodníky chybí. Více jak polovina komunikací je bez jakéhokoli chodníku, je však potřeba uvést, že je to včetně komunikací, jež chodníky nepotřebují (např. komunikace v obytné zóně). Přijatelný, nikoli ideální výsledek je, že téměř polovina komunikací je lemována přinejmenším jedním chodníkem.

Analytický výkres reflektuje rozmístění komunikací v řešeném území a ukazuje hlavní komunikační tahy obcí. Je patrné, které komunikace slouží především automobilové dopravě. Zároveň jsou vymezeny obytné a pěší zóny, pěší komunikace a cyklostezky/cyklotrasy. V území převažují komunikace funkční třídy C3, což jsou obslužné

komunikace uvnitř obytných útvarů, jež zpřístupňují objekty a území, dále jsou běžné komunikace funkční třídy C2, jež doplňují spojení sběrných komunikací v zástavbě. Charakteristiky jednotlivých funkčních tříd komunikací jsou popsány v příloze I - Funkční třídy komunikací.

U komunikací byl také zkoumán materiál jejich povrchu. Více jak tři pětiny komunikací je asfaltovaných. Jsou to hlavní tahy, vedoucí obcí, a většina místních komunikací a ulic, vzniklých v minulosti. Obecně se v takovém případě často jedná o ulice řešené jako obytné zóny, kde platí jiná pravidla pro vozidla. Tyto komunikace mohou být využívány chodci v celé jejich šíři, mohou si na nich hrát děti apod.

V obci se nenacházejí ulice ze žulové dlažby (ani poblíž centra, u budovy OÚ). Jiné povrchy se nacházejí jen výjimečně v nemnoha případech. Nezpevněné komunikace se v řešeném území nenacházejí.

Důležitým prvkem, jenž celkový utváří vzhled a pocit z veřejného prostranství, je zeleň. Ta byla vymezena jako samostatný typ veřejného prostranství, jelikož je však liniová zeleň mnohdy častým doplňkovým prvkem komunikace, byla hodnocena i jako samostatná charakteristika ulic. Přítomnost zeleně při komunikaci byla pro účel ÚSVP rozčleněna do 4 skupin – **ne** (komunikace není lemována nebo doplněna zelení a v současné době neexistuje možnost, jak ji doplnit – například je celý povrch ulice zpevněný, chodník a silnice zabírají veškerou plochu), **ano** (komunikace je lemována úmyslně vysázenou zelení – např. záhony, keře), **trávník** (okolí komunikace je zatravněno, zde se nabízí možnost doplnit další vegetací) a **přírodní** (přirozené louky, les apod.). V případech, kdy prostranství není omezeno (např. obklopeno domy), byla zeleň hodnocena v širším vztahu na přilehlé okolí (maximální vzdálenost 1m).

Z analýzy je patrné, že v řešeném území s ozn. B nedostatkem zeleně není postižena, v souvislosti s komunikacemi, žádná dílčí oblast (komunikace modelu chodník – vozovka, vozovka – chodník, případně ještě parkovací pruh - např. počáteční úsek ulice pod parkem k obchodnímu středisku). Komunikace, která by mohla být v rámci obce Stachy vhodným příkladem k osázení zelení, je lokalita A – rovinka od kraje obce po místní osadu Michalov, kde se nyní nenachází žádný chodník a vzrostlá vícepruhová zeleň je zde jen sporadicky, většinou ve špatném zdravotním stavu. Model chodník – zeleň – vozovka – zeleň – chodník v kontextu sídla, jeho rozlohy, urbanistických poměrů a plošných možností, s ohledem na technickou infrastrukturu či vlastnické vztahy, není reálný. V zeleni jsou místně průjezdy na pozemky. Obecně vysázení vzrostlejší zeleně, než je pouhý trávník, by navíc zabránilo degradaci takových ploch.

Poslední charakteristikou, zkoumanou u komunikací, byl jejich stav. Ten byl ověřován průzkumem území a byl posuzován s ohledem na typ povrchu. Rámcově byla zvolena čtyřstupňová škála výborný – dobrý – dostatečný – nedostatečný. Většina komunikací v řešeném území je v dobrém nebo dostatečném stavu, ve výborném pouze dílčí menší úseky.

Jako poslední byla hodnocena estetika veřejného prostranství, u prostranství všech druhů. Protože estetické působení na jedince může být velmi subjektivní, bylo do celkového hodnocení zahrnuto více různých vlivů, jež celkový vzhled prostranství ovlivňují. Byly to nejen prvky samotného veřejného prostranství, ale také prvky jeho nejbližšího okolí. Jedná se o harmonii celkového vzhledu, zeleň a její stav, celkový stav veřejného prostranství (především povrchů, ale také mobiliáře), vzhled okolí (pořádek/nepořádek v okolí prostranství, fasády okolních domů, upravenost zahrad, nevzhledné objekty jako kontejnery na odpad).

Prostranství jsou bodově hodnocena v intervalu 1-5, kdy 1 znamená nejlepší vzhled z hlediska estetiky a 5 nejhorší. Průměrné je hodnocení „3“, jež označuje průměrné, ničím speciálně nevynikající či nevyčínající prostranství. U ulic jsou to především ty, které jsou upravené, ale chybí jim zeleň, nebo ulice se zelení, která je ponechána ladem. Body jsou v těchto případech často snižovány právě za špatný stav zeleně nebo za špatný stav vozovky. Téměř polovina z plochy veřejných prostranství je hodnocena 2 body, jako prostranství s nadprůměrnou estetikou, méně než polovina třemi body, jako průměrná. Podprůměrné je hodnoceno cca 1/8 z rozlohy veřejných prostranství. Potěšující je, že žádné z veřejných prostranství nedosáhlo na 5 bodů a jeho estetika nebyla hodnocena jako nedostatečná.

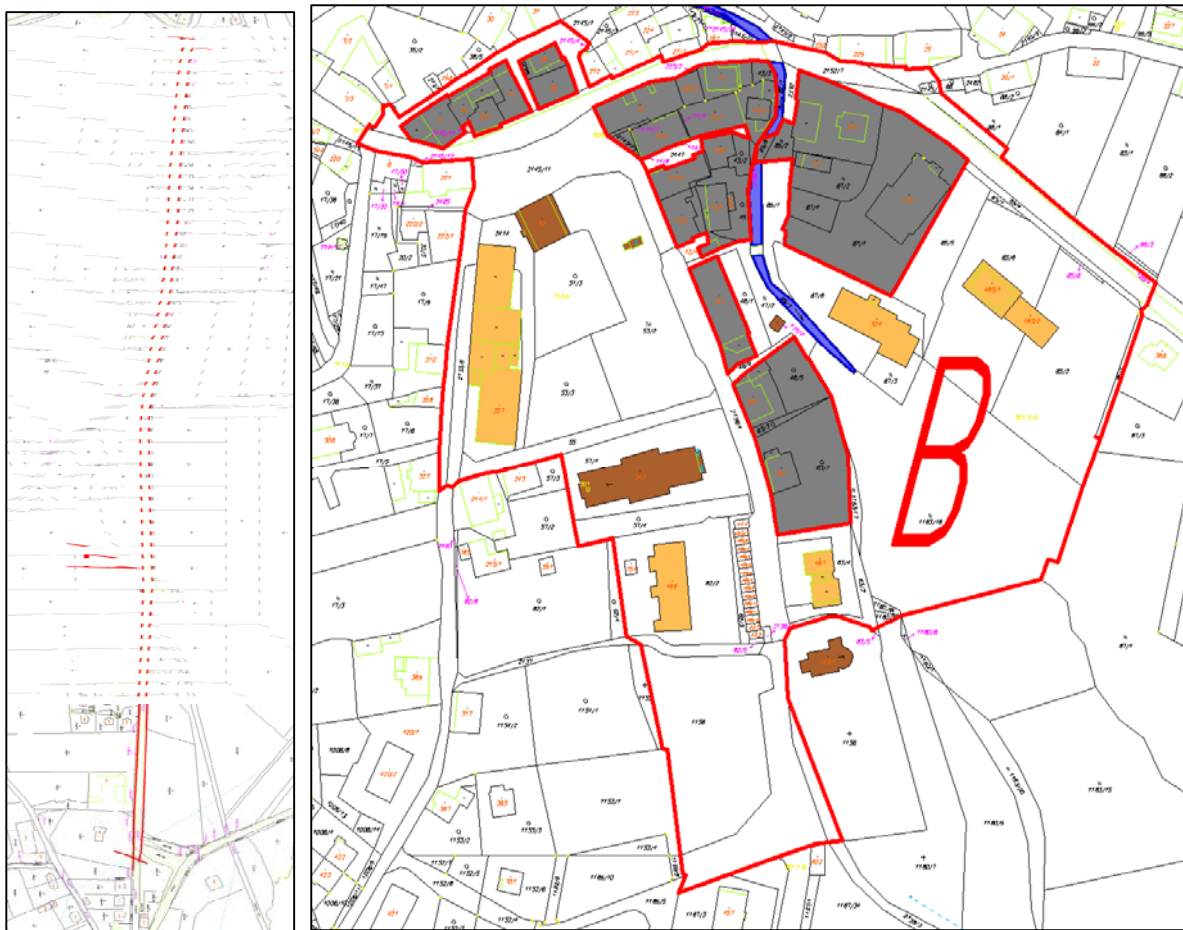
2.5 VYBRANÁ VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Obec Stachy je významné rekreační území Jihočeského kraje. Centrum obce postrádá širší pěší propojení v komplexní, efektivní a estetické podobě nejen pro místní obyvatele, ale i pro návštěvníky. Proto jedním z úkolů studie byla revize současného stavu, jeho úprava a doplnění.

Požadavek na pořízení územní studie veřejného prostranství nevychází z platného územního plánu obce Stachy z roku 2002 ani jeho následných změn, ale z potřeby obce řešit neucelené veřejné prostranství včetně bezpečné dopravy ať již automobilové nebo pěší.

Podle platné územně plánovací dokumentace (ÚPO Stachy z roku 2002 a jeho 13 změn) se řešené území nachází v plochách s funkčním využitím dopravy, veřejného prostranství a občanského vybavení. Žádná z těchto funkcí nezakazuje vymezenou plochu využít pro veřejné prostranství či dopravní a technickou infrastrukturu.

Na základě rozboru charakteristik veřejných prostranství, jež jsou zobrazeny ve schématech, průřezů v území a konzultací zpracovatele a objednavatele, byla vymezena dvě území (A a B) a v nich 6 dílčích veřejných prostranství, označených písmeny A1, B1 až B5, jež jsou ve studii zpracována detailně. Tyto prostory pro detailní zpracování v některých případech vznikly sloučením několika veřejných prostranství. Jedná se o tato prostranství:

Obr. A

Obr. B

Obr.A - situace mezi Stachy a Michalovem (řešení pouze při silnici II/145)

Obr.B - situace vymezení řešeného prostoru centra

Vysvětlivky k obr. B: červená barva – ohraničení řešeného prostoru / šedě podbarveno – plochy vyjmuté z řešení (jedná se o soukromé pozemky, pozemky stávající zástavby) / hnědá barva – kulturní památky (kostel, hřbitovní kostel, kaple) / žlutá barva – občanské vybavení (autobusové nádraží, zdravotní středisko, základní a mateřská škola) / modrá barva – koryto Jáchymovského potoka

V lokalitě s ozn. A se dosud žádný veřejný prostor nenachází. Jedná se o vymezení nového veřejného prostranství, jehož účelem je vyřešení hlavně pohybu chodců. Vzhledem k zahušťování zástavby je zde řešena dopravní a technická infrastruktura, včetně naznačení společných hromadných vstupů do zastavitelných ploch.

Ve vyznačeném území s ozn. B se již veřejný prostor nachází, a proto hlavním obsahem studie je jeho regenerace, případně propojení do lépe fungujícího systému.

Úpravy nebo návrh řešení stávajících ploch je proveden jednak z hlediska venkovních úprav, jednak z hlediska průzkumu stávajících dendrologických a mykologických podmínek, zvláště s ohledem na tradiční výskyt hub na zelených plochách náměstí. Přesto se jedná o vytvoření, založení nového veřejného prostranství, které naváže na stávající veřejné prostory, zklidní pohyb v lokalitě, vyřeší pohyb chodců a odstavování automobilů a doplní zeleň, která zde úplně chybí.

Součástí studie je i prověření úpravy koryta Jáchymovského potoka a vytvoření klidové zóny v prostoru od zdravotního střediska ke kapličky, a dále vytvoření bezbariérového přístupu do této lokality z náměstí.

Studie rovněž obsahuje posouzení úpravy autobusových nástupišť a řešení chodníku podél hlavního tahu obcí až k hotelu Stachov. Zahnuje i prověření možnosti vedení chodníku přes soukromé pozemky, potřebu jejich odkupu, resp. stavebních úprav v kolizních částech.

A1. Komunikace – rovinka mezi Stachy a Michalovem

(ulice, sídliště, zeleň, ostatní)

Veřejné prostranství se liší od ostatních v obci tím, že se jedná o komunikaci vedoucí z obce západním směrem v mírném stoupání. Hlavním problémem je absence bezpečné komunikace pro pěší - chodníku podél obousměrné komunikace, která by spojovala Stachy s částí Michalov. Současně jsou dalšími identifikovanými problémy dosud nejednoznačně určené vjezdy na pozemky, které územní plán určuje k zastavění, různorodost stromové výsadby podél komunikace, mnohdy její špatný zdravotní stav a také její nekoncepční umístění.

B1. Náměstí s Obecním úřadem a navazující část území severně od hlavní komunikace

(centrální prostor = náměstí / náves, ulice, zeleň, parkoviště, ostatní)

Toto veřejné prostranství patří mezi nejvýznamnější v obci a má mít reprezentativní charakter. Integruje v sobě do značné míry historickou část zástavby sídla. Předěluje jej hlavní komunikace, která je oproti minulosti dopravně značně vytížená.

Jako hlavní problémy v tomto prostranství byly definovány dopravní zátěž na okolí hlavní komunikace a nedostatek bezpečných koridorů pro chodce (absence chodníků podél hlavní komunikace). Tyto problémy jsou do značné míry dané historickými souvislostmi a zástavbou. Domy se vyskytují blízko komunikace a zužují průjezdové profily pro dopravu natolik, že chodník nelze realizovat vůbec nebo v zúžené šíři oproti normě. Dalším problémem je nedořešená podoba plochy s výklenkem podél komunikace (kdysi zde byla čerpací stanice) a rovněž celkový stav veřejného prostoru s uličkami v části obytné zástavby, severně od hlavní komunikace. S posunem centra obce více jižním směrem, v souvislosti s výstavbou občanské vybavenosti, se toto území dostalo mimo místa v obci nejvíce navštěvovaná. Celkovým problémem pro toto území je různorodost a lokálně špatný stav komunikací vč. chodníků, neadekvátní použití materiálů s ohledem na historický kontext lokality a nevhodný či zastaralý stav mobiliáře a veřejného osvětlení. Samostatně lze zdůraznit nevhodnou podobu informačních turistických tabulí, jejich počet, estetickou různorodost a z hlediska prostoru neefektivní umístění. Totéž se týká i plakátovací plochy. Z hlediska dopravy se jeví jako problém nejednoznačně vymezené parkovací plochy, parkovací místa i způsob parkování v návaznosti na organizaci dopravy.

B2. Hlavní parková plocha za Obecním úřadem, pod areálem Základní školy

(centrální prostor = ulice, zeleň, parkoviště, ostatní)

Veřejné prostranství přímo navazuje na plochu náměstí a de facto s ním vytváří jeden funkční celek hlavního veřejného prostoru obce. Nejdůležitější a charakteristickou součástí tohoto prostoru je veřejný park, vymezený komunikacemi z východní a jižní strany a budovami areálu Základní školy s komunikacemi ze strany západní. Toto území tvoří nyní klidovou a relaxační zónu pro místní obyvatele i návštěvníky obce. Část tohoto území, přiléhající ke školní budově, je oplocena a oddělena od parku, i když opticky s ním spoluvytváří jeden celek. Tato část, přiléhající ke škole, přístupná v denních hodinách vraty s brankou ze severu od budovy Obecního úřadu nebo z jihu od komunikace, byla původně servisní a zásobovací plochou školy. Nový význam získala po té, co byl hlavní původní vstup do školní budovy funkčně zrušen a nahrazen vstupem od východu z této plochy.

V tomto území lze identifikovat několik problémů k řešení. První z nich souvisí právě s přesunem hlavního vstupu do školy. Pochozí komunikace a pojezdová komunikace (de facto pojezdový chodník) nemá jednoznačně značením a dalšími opatřeními (zahrazovací sloupek) určen dopravní režim a režim pro pěší. Jistá nejednoznačnost identifikace hlavního vstupu do školy pomocí architektonických prostředků (zastřešení, řešení fasády, nápis atd.) relativizuje význam tohoto prostoru z hlediska veřejné funkce veřejného prostranství. Kvůli dopravnímu režimu, typu oplocení, vybavení zelení a mobiliářem atd. nemá z estetického hlediska celistvý charakter a v kontaktu s plochou veřejného parku působí poněkud improvizovaně. Obecně lze konstatovat, že „školní“ zóny, parková i veřejná, nevyužívají z funkčního a estetického hlediska svůj potenciál. Plocha – „školní“ zóna, díky existenci oplocení, jeho podobě a typu uzavírání komunikace, relativizuje funkci veřejného prostoru. Turista, neznalý poměrů, se jednoznačně nemůže orientovat a neví, zda je na školním pozemku „za vraty“, a nebo ve veřejném prostoru, přístupném pro všechny bez omezení.

V parkové ploše byly identifikovány jako hlavní problémy souběžnost a nadměrná šířka parkových komunikací v ose sever-jih a obecně nevhodné povrchy z hlediska materiálového (převážně živice). Samostatným tématem k řešení je existence a stav pomníku z éry budování socialismu, který z celospolečenského hlediska ztratil na významu a je spíše trpěným, poněkud nedůstojným artefaktem minulé doby. V budoucnu stojí za úvahu jeho náhrada např. mobiliářem v návaznosti na informační centrum zřízené v blízké vzdálenosti. Z hlediska zeleně jsou identifikovány lokální problémy, týkající se nevhodné druhové výsadby (jehličnany), či jednotlivých pozic (např. v návaznosti na „politický“ pomník). Lze konstatovat, že parková plocha potřebuje revizi z hlediska trasování, šíře komunikací, vybavení mobiliářem vč. typu veřejného osvětlení i samotného řešení zeleně (např. absence větších ploch půdopokryvných či jinak druhových záhonů), které zde chybí. Problémem k řešení je i využití a organizace ploch (chodníku a komunikace s parkovištěm pod opěrnou zdí) naproti objektu místní vybavenosti s obchodem COOP, kde kromě jednoznačného vymezení míst pro parkování, absence okrasné zeleně je problémem i absence bezbariérového přístupu do obchodního objektu.

B3. Okolí obřadní síně, blízkého hřbitovního kostela P. Marie Bolestné a hlavního kostela Navštívení

P. Marie

(centrální prostor = ulice, zeleň, parkoviště, ostatní)

Toto veřejné prostranství v centru obce je volným pokračováním předchozích, spoluvytváří s nimi jeden celek z hlediska provozního. Významnými objekty v jeho území jsou oba historické kostely a pomník padlým. Součástí tohoto prostoru je obřadní síň, hřbitovní kostel, budovy místní školky, řadové garáže a plocha s kontejnery na tříděný odpad. V území bylo identifikováno hned několik problémů k řešení. První z nich se týká kostela, který byl z jižní strany zcela nevhodně, s ohledem na jeho význam dominanty obce a přirozené historické konsekvence „odříznut“ od veřejného prostoru. Pozemek kostela byl zcela přičleněn ke školce a byly zde umístěny herní prvky. V této souvislosti je nevhodně voleno vedení trasy pro pěší ke školce, poloha nástupního bodu u kostela vč. patrné provizornosti (přešlapy v travní ploše). Další problém se týká celkového organizování veřejného prostranství z hlediska zónování funkcí (kontejnery, parkování, zeleň) v přímé návaznosti na obřadní

síň a hřbitovní kostel. Téma k řešení, kterým se také studie zabývá, je revize jednotlivých funkcí prostoru. Např. plochy pro kontejnery na tříděný odpad a absence jejich estetického zakrytí. Plochy v kontextu s funkcí místa (obřady, hřbitov) působí velmi nedůstojně a celý prostor de facto degradují. Jako další problémy v tomto prostranství byly definovány nejednoznačné vymezení a organizace parkovacích ploch a povrchy komunikací, především pěších. Důležitými tématy k řešení je rovněž celková podoba veřejného prostoru, podoba parteru před obřadní síní a navazujícím vstupem na hřbitov. Z hlediska architektonického, materiálového, druhu mobiliáře včetně osvětlení, stavu a druhové skladby zeleně jsou to místa, která jsou předurčena k tomu, aby revidovaným, novým řešením značným způsobem přispěla k rehabilitaci této lokality jako důstojného místa s nezanedbatelnou sakrální funkcí.

B4. Okolí kapličky, území podél vodoteče

(centrální prostor = zeleň, ostatní)

Veřejné prostranství, které leží mezi samotným centrem obce a dopravně správním uzlem (pošta, nádraží, ČOV) je charakteristické svojí dochovanou přírodní podobou s vodotečí, plochami zeleně (převážně trávnik) a historickou památnou kapličkou. Táhne se od přemostění přes potok při vjezdu do obce od východu, podél historických stavení směrem k jihu v délce cca 200m. Toto prostranství v sobě skýtá velký nevyužitý potenciál pro svoji polohu, kontext s přírodou a má možnost stát se nejen tranzitním pro pěší, jak je tomu v současnosti, ale i pobytovým pro místní a turisty díky vytvoření nových propojení a především díky integraci nových funkcí. (pobytové - sportovně relaxační a oddychové). Druhotným, neméně důležitým efektem realizace takového řešení, je splnění požadavku dobrého hospodaření s vodou a zadržování vody v krajině v návaznosti na Jáchymovský potok.

Jako hlavní problémy tohoto prostranství byly definovány: problém absence pěšího propojení severojižním směrem podél potoka od hlavní komunikace, problém tranzitní funkce pro pěší příčným východozápadním směrem (kovové lávky přes potok z centra směrem k nádraží), problém nevyužití pobytové funkce pro turismus a relaxaci. Toto území veřejného prostoru by se po úpravě formou přírodního parku s vodními prvky mohlo stát vyváženým protipólem – klidovou zónou vůči parku a zeleni v samotném centru obce, s velkou výhodou dobré docházkové dostupnosti, v těsném kontaktu s centrem sídla.

B5. Autobusové nádraží a blízké okolí

(centrální prostor = ulice, zeleň, parkoviště, ostatní)

Veřejné prostranství je jedním z prostranství s důležitou občanskou vybaveností obce. Kromě autobusového nádraží je jeho součástí i budova pošty, budova služeb a nově přiléhající areál ČOV. Prostranství přiléhá v rozsáhlejší rovinaté ploše k hlavní komunikaci při příjezdu do obce od Vimperka, resp. Strakonice. Přijíždějící osobními automobily a autobusovou dopravou si díky němu vytváří první dojem o obci samotné a o kvalitě veřejného prostoru. Toto prostranství z hlediska veřejného prostranství v sobě skýtá velký potenciál. Reorganizací parkování, doplněním zeleně, úpravou nástupišť AN spolu s dalšími kroky může nastat impuls k jeho zkvalitnění i proměně.

Jako hlavní problémy v tomto prostranství byla definována dnes již zastaralá podoba krytých nástupišť, nadbytečnost vyvýšeného živičného ostrůvku při hlavní komunikaci, podoba budovy pošty, zvláště dimenze a trasování a stav chodníků na budovy navazující. Dále se jedná o způsob parkování osobních automobilů (pozice, chybějící značení atd.). Vše umocňuje současný stav zeleně a její absence, nevhodná druhová skladba, rozmístění, podoba a počet turistických označků, jejich podoba, stejně tak vzhled a nedostatečnost mobiliáře (turistické sezení, lampy VO atd.). Samostatným tématem z hlediska dopravy je nalezení možnosti úpravy dopravního řešení spojeného s odbočováním z hlavní komunikace pro autobusy i osobní dopravu prostřednictvím vytvoření odbočovacího pruhu na hlavní komunikaci. Zmíněný stav chodníků se netýká

chodníků přímo navazujících na poštu a nádraží, ale pěších komunikací, vedoucích západním směrem přes potok do historického a dnes i správního, obchodního, kulturně vzdělávacího centra obce.

3. NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhovou část studie lze rozdělit na dvě dílčí části. První z nich se zabývá obecně řešeným územím, tedy všemi veřejnými prostranstvími vymezenými na základě analytické části (A, B). Pro takové veřejné prostranství byly na základě analýzy definovány problémy, které jsou zobrazeny v problémovém výkrese i v textové části, kde jsou problémy popsány a kde je nastíněno doporučení, jak je případně řešit.

Druhá část návrhu je věnována sedmi veřejným prostranstvím, která byla vybrána pro detailní rozpracování (A1, B1 až B5). V těchto případech se územní studie zabývá problémy více do hloubky, nabízí jejich konkrétní řešení včetně návrhu urbanistické koncepce, návrhu dopravní a technické infrastruktury, zeleně a doporučuje architektonické řešení pro další zpracování (především vzhled objektů, materiálové řešení, vybavení apod.).

3.1 STANOVENÍ PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ

Na základě analýzy bylo v rámci řešeného území definováno několik druhů problémů, jež se objevují v hojnější míře a které lze typologizovat. Vybrané problémy byly následně rozděleny dle typu do skupin a byla k nim navržena doporučení pro jejich řešení.

Nejvýznamnějšími problémy, které lze v rámci řešeného území B sledovat, jsou problémy s parkováním, resp. s jeho organizací, nedostatek opatření typu regulace pro dopravu v klidu, dále problémy s lokálním nedostatkem zeleně podél ulic, částečně nevhodnou druhovou skladbou zeleně, absence či problémy nevhodných povrchů komunikací, sklonu pěších komunikací v centru obce, směrem k autobusovému nádraží po mostcích přes Jáchymovský potok, příp. jejich množství a trasování. Problémem je rovněž nevhodné řešení centralizovaného uskupení nádob na tříděný odpad obecně, zvláště pak v lokalitě u obřadní síně.

Problém parkování je spojen i s problémem přehlcení dopravou. Tento fenomén můžeme sledovat na dopravě v pohybu – především vytižení silnice č. II/145, vedoucí centrem obce, zatěžuje okolí silnice emisemi, prachem a dalším znečištěním z automobilové dopravy. Závažné je i zatížení hlukem, obzvláště nepříjemné je pro obyvatele, kteří bydlí v blízkosti komunikace. Dalším aspektem přetížení dopravou v pohybu je i snížení bezpečnosti pro chodce a cyklisty. V řešeném území se nacházejí dva úseky se zúženým průjezdovým šířkovým profilem dvou jízdních pruhů, a toto zúžení neumožňuje regulérní vedení chodníku ani v omezeném rozměru proti normové hodnotě. Chodci jsou nuceni jít při samém okraji vozovky, což je při intenzitě dopravy na této silnici náročné na pozornost jak jejich, tak řidičů. Komfort chodců ve směru jižním řeší stávající pěší propojení z centra obce dvěma propojkami pro pěší na mostky přes potok. Chodníky se nacházejí v centru obce při hlavní komunikaci částečně na jedné z jejích stran, částečně nejsou z výše uvedených příčin realizovány.

Problém dopravy v klidu je spojen se skutečností, že v letních měsících i zimní sezóně bývají po většinu dne veřejná prostranství, z nichž část slouží jako parkoviště, plná. Při současném vzhledu autobusového nádraží, okolí pošty, ale i prostoru historické návsi – dnešního centrálního prostoru – náměstí, se dá spíše mluvit o parkovišti, než o reprezentativním veřejném prostranství v pravém slova smyslu. Parkování, zvláště v samotném centru obce, vytváří i estetický problém. Rozhled v hlavních osách prostorů veřejných prostranství je rušen parkujícími vozidly. Některá prostranství nepůsobí příliš udržovaně, a proto bylo poukázáno na skutečnost, že prostranství by potřebovalo úpravu či větší pozornost při údržbě. Jedná se většinou o drobnější záležitosti – rozbitý obrubník, schody, zábradlí ve špatném stavu apod., případně nevyhovující stav komunikace, špatná krajnice atd.

Další problémy jsou spojeny s nevyužitím potenciálu prostranství typu park anebo návěs / náměstí / historický centrální prostor. Často zde chybí mobiliář, je nevhodně umístěn, nebo špatné skladby co do možností funkce a potřeb, má nevhodnou podobu do dané lokality, prostředí, příp. neposkytuje dostatek míst pro relaxaci a odpočinek. Pokud chybí lavičky nebo jiné možnosti k posezení, nebo jsou na nevhodných místech, lidé místo

nenavštěvují cíleně a pouze jím procházejí. U několika dílčích veřejných prostranství je proto navrženo doplnění mobiliáře, který procházející na tato místa více přitáhne nebo místo zkultivuje. V některých prostranstvích se také nacházejí větší nevyužité plochy, na kterých by bylo možné zlepšit podmínky pro aktivní odpočinek – tato místa jsou vyznačena v problémovém výkresu **symbolem lavičky v kroužku**.

Posledním identifikovaným problémem je nedostatek vhodně upravených nebo komplikovaně, zdvojeně trasovaných pěších ploch v parku. U prostranství se setkáváme se špatným trasováním zpevněných cest, které zapříčiňuje vyšlapání nových chodníků v trávnicích (např. okolo kostela ke školce). Obdobným problémem jsou chybějící chodníky v některých ulicích.

3.2 DOPORUČENÍ PRO ÚPRAVU VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Výše popsané problémy byly následně rozděleny dle typu do 6 skupin, k nimž byla navržena doporučení, a to:

▪ Vymezení parkovacích míst, řešení problémů s parkováním

Prostranství, která byla vyhodnocena jako vhodná pro toto doporučení, jsou na problémovém výkrese označena **symbolem P v modrém kolečku**. Tímto symbolem jsou vymezena prostranství, kde je vhodné navrhnout nové využití stávajících ploch ku prospěchu lepší dostupnosti pro dopravu a lepšího využití prostoru pro parkovací místa. Může se jednat o plochy, ulice, kde se parkuje při okraji vozovky a kde by bylo vhodné tento problém řešit například vymezením parkovacích míst či jejich reorganizací. Takto by se jednoznačněji určila místa, kde se parkovat smí a nesmí. Pokud se tento problém týká větších ploch (parkoviště), pak značí, že by se parkování mělo přeorganizovat a pokusit se najít další místa, kde by bylo možné vymežit odstavné plochy. Řešením je tato parkovací místa zrušit nebo omezit a důsledně využívat např. časově omezené parkování.

Konkrétněji jsou řešení popsána u jednotlivých veřejných prostranství.

▪ Doplnění / úprava zeleně

Nedostatek zeleně nebo její špatný stav značí **symbol stromu v zeleném poli**. Při řešení problému je nutné brát ohled na typ veřejného prostranství. Pokud se jedná o ulice, často je největší problém, že vegetaci vůbec nelze doplnit, jelikož je celá plocha zpevněná. Je nutné zvážit, zda jsou chodníky do budoucna potřebné plánovat na obou stranách ulice a zda by jeden z nich nemohl být nahrazen zeleným pásem, případně upravit širší stávající chodníky na minimální hodnotu 1,5 m a zbylý pruh mezi silnicí a chodníkem osázet trávou. Vhodné jsou i trvalkové směsi, které ulice výrazněji oživí. Nevhodná druhová skladba pozdějších dosadeb, resp. špatný stav zeleně na rozsáhlejších prostranstvích typu park, je možné řešit výsadbou nových rostlin a výměnou nevhodných a nevýznamných dřevin za druhy vhodné a hodnotné. Pokud zeleň chybí na zpevněných prostranstvích, je vhodné doplnit tyto prostory alespoň rostlinami ve větších květináčích.

▪ Potřeba údržby / úpravy prostranství

Některá prostranství mají vyšší potřebu údržby nebo potřebují úpravu – tyto problémy jsou pro každé z řešení VP specifické a jsou popsány u každého z nich. Často se však dají řešit jednoduše – opravou chodníku, novým povrchem vozovky, prořezáním stromů, natřením a opravou zábradlí apod.

▪ Doplnění městským mobiliářem

Nedostatek mobiliáře na prostranstvích lze řešit jeho doplněním na vhodná místa, konkrétně se jedná dle typu označeného prostranství o lavičky, odpadkové koše, stojany na kola apod. Vhodné je v rámci jednoho prostranství použít jednotný styl mobiliáře.

▪ Doplnění objektů pro odpočinek / relaxační zóna

Jedná se o místa, která byla vytipována jako vhodná pro odpočinkovou nebo relaxační zónu. Zde je vhodné doplnit k tomu určený mobiliář. Umístění menších i větších herních prvků není potřebné.

▪ Vymezení pěších ploch / úprava pěších ploch

Na některých ulicích zcela chybí chodníky, což je problémem zejména ve frekventovaných částech obce nebo v blízkosti školy. Jiné pěší plochy jsou ve špatném stavu a potřebují opravu či rekonstrukci. Významným problémem, spojeným s pěšími plochami, je částečně nevhodné trasování chodníků a cest, především v parku a v okolí kostela. Vhodným řešením je trasy změnit a vyšlapané cestičky vydláždit.

Ostatní

Častým problémem je umístění kontejnerů na tříděný odpad ve veřejných prostranstvích. Tento problém se týká zejména umístění kontejnerů v blízkosti obřadní síně a hřbitovního kostela. Vhodné je využít např. přístřešky či ohrádky, které kontejnery alespoň částečně skryjí, a které je možné nechat porůst popínavými rostlinami či jinak doplnit zelení.

3.3. KONCEPCE OBJEKTŮ VYMEZUJÍCÍ VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ NEBO SE NACHÁZEJÍCÍ UVNITŘ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

3.3.1. Analytická část - východiska řešení rozhraní veřejných prostranství a ostatních ploch.

Na základě znalosti urbanistického prostředí obce Stachy a způsobu oplocení, který je v obci v převažujících případech běžný, je možné konstatovat, že naprosto nepřijatelné je vysoké netransparentní oplocení (zejména ve formě masivní zdi). Toto oplocení je v rozporu s používaným typickým nízkým transparentním oplocením v obci Stachy a znamenalo by riziko ohrožení architektonicko-urbanistického rázu sídla a narušení prostředí z hlediska krajinného rázu.

Pro zajištění zachování architektonicko-urbanistického rázu sídla a lokality a zajištění přiměřeného rozhraní veřejných a privátních prostor jsou proto v následujících kapitolách uvedeny zásady řešení oplocení v blízkosti veřejných prostranství.

3.3.2. Regulace oplocení vymezuje veřejná prostranství či na ně navazujících

Pro hraniční oplocení mezi soukromými pozemky a veřejnými plochami a v prostorech mezi parcelami do vzdálenosti 5 m od uliční hranice parcely musí být dodrženy tyto podmínky:

Tyto ploty budou mít výšku max. 150 cm, s podezdívkou do výšky max. cca 50 cm (s výjimkou opěrných zdí).

Oplocení orientované do uličního prostoru musí být střídité a plocha mezi sloupky musí být řešena transparentní výplní (z důvodů zajištění kontroly nad veřejným prostorem - prevence kriminality). V rámci uličního prostoru je nutné usilovat o co nejednodušší architektonické pojetí plotů, podezdívek a příp. opěrných zdí tvořících součást oplocení pozemků, a to vč. zohlednění řešení vstupů a vjezdů na pozemek a skříní pro připojení a měření elektřiny a plynu a umístění prostor pro nádoby na komunální odpad. Pro tento účel je doporučeno zajistit vzorový projekt oplocení, nejlépe ve 2 - 3 alternativách jeho řešení.

Sloupky a podezdívky mohou být kamenné (vč. gabionu), betonové, z lícových cihel či omítnuté. Sloupky mohou být kovové, výplňové plotovky s pletivovou sítí či tahokovem nebo řídkými plaňkovými výplněmi. Pokud budou tyto ploty doplněny živým plotem, měl by živý plot být zastříhován ve výšce max. 120 cm, přičemž podmínkou je použití původních druhů dřevin vhodných do místních podmínek (habr, buk, smrk,...) a nikoliv importovaných konifer apod (zeravy, cypřišky, jalovce čínské, ...).

Ploty v rozhledových trojúhelnících křižovatek musí být provedeny dle výše uvedených zásad a navíc musí splnit podmínku výrazné průhlednosti výplní od výšky 90 cm. Vymezení rozhledových trojúhelníků bude součástí návazných stupňů projektové dokumentace (DUR) a respektování uvedených podmínek je nutné z důvodů zajištění technických a bezpečnostních podmínek dopravního řešení.

3.3.3. Regulace svahů, násypů, zářezů a opěrných zdí vymezuje veřejná prostranství či na ně navazujících

Řešení svahů, násypů, zářezů a opěrných zdí vymezujících veřejné prostranství či na ně navazujících je patrné z výkresů nebo řezu řešeným územím. V případě velmi svažitého terénu (cca 15 - 25 %) je možné řešit rozhraní pozemku a veřejného prostranství opěrnou zdí, případně opěrnou zdí a vjezdem na pozemek a do garáže rodinného domu v úrovni nivelety komunikace. V rámci doporučené navazující územní studie pro regulaci zástavby je, s ohledem na svažitost území, nutno řešit umístění hmot budov ve vztahu k relativně velmi svažitému terénu a uličnímu prostoru.

3.3.4. Regulace budov, přilehlých či nacházejících se v blízkosti či v plochách veřejných prostranství.

V prostorách veřejných prostranství nebo v jejich bezprostřední návaznosti jsou situovány budovy. Tyto budovy většinou vymezují otevřenou plochu veřejného prostranství (náves, náměstí, ulice). V této studii lze konstatovat, že základní zásady pro hmotové ztvárnění nových domů, pokud by s nimi bylo uvažováno v proluce, na volném stavebním pozemku nebo náhradou za demolici stávajícího, musí respektovat místně typické a tradiční tvarosloví řešení budov rodinných domů, typických pro podhůří Šumavy.

Doporučeno je proto pravouhlé řešení půdorysu ve tvaru obdélníku, výjimečně ve tvaru L, tvaru T a tvaru kříže s tím, že půdorys hlavní hmoty domu by měl ve vztahu k půdorysu vedlejších hmot délkově převažovat. Hmota domu by měla být jednoduchá a střídáma, bez zbytečného členění nadbytečným množstvím vedlejších prvků typu arkýř, rizalit, balkon či lodžie. Orientace hlavního hřebene, a tudíž i osy hlavní hmoty domu má podmínku kolmosti k hranici (ose) uličního prostoru.

3.4. OBECNÉ PRINCIPY, PLATNÉ PRO VŠECHNA ŘEŠENÁ VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ VP

Prvky dopravní infrastruktury

Obecně stanovené principy řešení dopravní infrastruktury v rámci veřejných prostranství:

- Připojení staveb na komunikace se navrhuje přednostně formou chodníkového nebo stezkového přejezdu, případně jiným způsobem nenarušujícím komfort křížovaného chodníku a respektujícím prostorovou kontinuitu pěších.
- Komunikace s nejnižší intenzitou motorové dopravy se doporučuje přednostně řešit jako zóny s omezenou rychlostí se smíšeným provozem motorové a bezmotorové dopravy.
- Vzhledem k poměru intenzity dopravy, provozu pěších, potřeby parkování, provoz veřejné dopravy je potřeba zhodnotit vstupní údaje, potřeby obce v dané lokalitě a toto zcela promítnout adekvátně do konečného dopravního řešení.
- Obecně pro hlavní průjezdnou komunikaci v místech větších šířek bez rozlišení funkce (současné široké vyasfaltované plochy s průjezdem hlavní komunikace pro provoz vozidel, parkování, zastávka autobusu atd.) platí pravidlo zúžení na požadované šíře jízdních pruhů a rozdělení funkce. Díky tomu se jasně a čitelně uskuteční provoz vozidel, parkování, přechodů, autobusových zastávek. Toto je navrženo umírněnou formou nejnutnějších potřeb v prostoru návsi.
- Definovat různé povrchy jiným, rovinným systémem vydláždění pro autobusovou zastávku a pro přechody pro chodce s použitím světlejšího a kontrastně rozdílného maloformátového kamenného dláždění.
- Dopravní značení při vjezdu do zvýšené plochy v centru sídla označit pro zpomalení s alternativní svislou značkou příčného prahu (plata).
- Nájezdové rampy do zvýšené plochy v rámci centra sídla (plata) opatřit žlutým (alternativa bílým) výrazným pruhováním na asfaltu před rampou.

- V rámci jednoho povrchu pojízdné komunikace (dlažba kamenná, zámková) definovat rozdílné povrchy jiným, rovinným systémem vydláždění (např. pro přechody pro chodce s použitím světlejšího a kontrastně rozdílného maloformátového kamenného dláždění).
- V případě velmi frekventované komunikace I. třídy, procházející centre sídla, regulovat při vjezdech rychlost pomocí semaforu, reagujícího na radarové měření rychlosti (při překročení rychlosti před samotným vjezdem do obce zpomalí nebo zastaví vozidlo pomocí změny ze zeleného na červené světlo).
- Alternativně u všech vjezdů do veřejného prostranství osadit zpomalovací pruhy nebo výrazné vodorovné značení s jasným odkazem pro zpomalení vozidel.

Prvky technické infrastruktury, veřejné osvětlení

- Sítě technické infrastruktury v zastavěném území umiřovat zejména do uličního prostoru.
- Uspořádání sítí technické infrastruktury v uličním prostoru musí respektovat stávající stromořadí nebo solitérní zeleň a umožnit jejich obnovu a doplnění.
- Podzemní i nadzemní vedení sítí technické infrastruktury soustřeďovat ve společných trasách, pokud je to možné přednostně je ukládat pod terén.
- Prostorové uspořádání sítí technické infrastruktury musí splňovat minimální vodorovné vzdálenosti při souběhu, minimální svislé vzdálenosti při křížení a minimální krytí podle příslušných technických norem.
- Jednotné veřejné osvětlení s důrazem na svícení pouze na veřejný prostor s teplým bílým světlem (Běžné žlutooranžové sodíkové výbojky jako zhruba 2000 K) s utlumenou svítivostí ve formě ocelového stožáru s povrchovou úpravou pozink s variantním řešením ve formě černé matné barvy. Vrcholová lampa jako jednoduchý půlkulový tvar s hlavním svítícím tokem směrem dolů - variantně svítící symetricky se sloupem ve středu nebo na výložníku, svítící asymetricky. Výška stožáru volena s ohledem na situaci (do 5 m v parkovém prostoru, do 7 m v uličním prostoru). Doporučeno je svítidlo Philips TownTune Central Post-Top DTD. Toto svítidlo má jednoduchý, čistý design, který lze integrovat do různých prostředí, a možnost přizpůsobení prostřednictvím široké škály příslušenství, které dodává obcím nenapodobitelný charakter, zatímco během dne se může stát kvalitní součástí městského mobiliáře.
- Do veřejného prostoru typu parkově upravená plocha nebo přírodní park - zeleň doplnit zabudovaná zemní svítidla (nasvícení uměleckého objektu nebo pomníku) pro scénické / slavnostní osvětlení nebo sloupková svítidla pro osvětlení hlavní trasy /pěšiny ú chodníku) pro pěší.

Stromy a vegetace

- Nová výsadba vzrostlých stromů – ideálně pouze listnatých, např. lip (ideálně lípa velkolistá) do nepravidelné aleje jako příjezd do jednotlivých statků. Výsadbu nových stromů dělat v duchu původních nepravidelných rozmístění do nově definovaného veřejného prostoru.
- Keřové porosty a původní výsadbu nevhodných vyšlechtěných stromů zcela odstranit, kromě stávajících solitérních vzrostlých stromů. Ke stávajícím vzrostlým stromům vysadit nové dřeviny.
- Velké travnaté plochy schopné zasakování srážkových vod z travní směsi parkové vhodné pro pobyt osob.
- Zelené kruhové ostrovy kolem stromů schopné zasakování srážkových vod s výsadbou travní směsi typu vysoké květnaté louky.
- V rámci revitalizací veškerých travnatých ploch provést dosev vhodně zvolenou travní směsí. Technologie (aerifikace, vertikutace, dosev) optimálně aplikovat na všech travnatých plochách, po domluvě také na plochách soukromých pozemků před domy tvořícími náves.
- Záhonové výsadby (zvláště dekorativních cibulovin) jsou do prostoru centra v podhorském nebo horském prostředí vhodné především do záhonů - částí parkových ploch při pěšinách, příp. i do okrajů pozemků před

domy tvořícími centrum sídla. Možné je také obecné přidávání jarních cibulovin do travnatých ploch podél pěšin a chodníků.

Předpokládá se využití těchto domácích stromových druhů:

Buk lesní – *Fagus sylvatica*
 Dub letní – *Quercus robur*
 Dub zimní – *Quercus petraea*
 Hloh sp. – *Crataegus sp.*
 Hrušeň polníčka – *Pyrus pyrascher*
 Jeřáb ptačí – *Sorbus aucuparia*
 Lípa srdčitá – *Tilia cordata*
 Lípa velkolistá – *Tilia platyphyllos*
 Javor klen – *Acer pseudoplatanus*
 Jilm horský – *Ulmus glabra*
 Olše lepkavá – *Alnus glutinosa*
 Jedle bělokorá – *Abies alba*
 Třešeň ptačí – *Prunus avium*

Při okrajích a jako nižší pás mezi stromořadím při komunikaci a ostatní stromovou výsadbou bude výsadba podle potřeby doplněna keřovými výsadbami domácích druhů keřů, jakými jsou například:

Brslen evropský – *Fuonymus europaeus*
 Líska obecná – *Corylus avellana*
 Svída krvavá – *Cornus sanguinea*
 Kalina obecná – *Viburnum opulus*
 Růže šípková – *Rosa canina*

Materiály a povrchy

- Povrch komunikace na vyvýšeném „platu“ z maloformátové kamenné dlažby kladené klasickým starým způsobem do oblouku.
- Povrch pojízdné komunikace I.nebo II.třídy a místní obslužné – jedno nebo obousměrné vč. krajnice z živého povrchu.
- Povrch pojízdné komunikace místní a obslužné v centru (historický kontext) z kamenné dlažby štípané (možná kombinace odstínů šedé a hnědé).
- Povrch chodníků standard mimo historické lokality nebo lokalitu související – živý povrch nebo zámková dlažba šedé nebo béžové barvy (ideálně maloformátová – ne typ „kost“).
- Povrch chodníků v centru sídla podél hlavních i vedlejších navazujících komunikací – kamenná štípaná nepravidelná dlažba malého měřítka, obrubníky kamenné.
- Povrch chodníků v širším centru sídla na území vesnické památkové rezervace (VPR) podél hlavních i vedlejších navazujících komunikací ze zámkové dlažby není přípustný. Preferována je kamenná štípaná nepravidelná dlažba malého měřítka, obrubníky kamenné.
- Povrch pojízdného chodníku - ulice (většinou zvýšený oproti základní niveletě živé komunikace, na kterou navazuje - z kamenné dlažby štípané (možná kombinace odstínů šedé a hnědé).
- Povrch kolem kontejnerů „hnízda“ s nádobami na tříděný odpad – ze zámkové dlažby šedé nebo béžové, paravánové krycí zástěny dřevěné, lazura odstín ořech.

- Obrubníkové lemování chodníků, ostrůvků zeleně - standardně betonový obrubník silniční nebo parkový dle situace, v centru sídla v historickém kontextu obrubníky kamenné.
- Povrch parkovací plochy standardní v živичném provedení, mimo centrum sídla pak doporučené oddělení vozovky a parkovací plochy s použitím zámkové dlažby na parkovací plochu.
- Povrch parkovací plochy v centru sídla nebo individuálně v lokalitě s historickým kontextem – v návaznosti na živичnou nebo dlážděnou plochu kamennou dlažbou v provedení ze štípané kamenné dlažby šedohnědého odstínu středního nebo malého formátu.
- Povrch parkovacích ploch mimo centrum sídla v individuálních případech ze zatravnovací betonové dlažby s ohledem na možnost vsaku srážkových vod.
- Plochy mimo komunikaci travnaté, schopné zasakování srážkových vod.
- Zelené kruhové ostrovy kolem stromů, schopné zasakování srážkových vod, s rozdílnou vzrostlejší travní směsí (luční směsí, květinové kombinace s travinami).
- Betonové náslapné kameny různých průměrů, tvořící pěší komunikace napříč travnatými plochami.
- Ocelové lampy veřejného osvětlení s ideálně černou matnou úpravou (barva antracit).
- Ploty, tam, kde je jich potřeba převážně jen dřevěné plaňkové přírodně oxidované do šeda.

Mobiliář

- Jednotný vzhled laviček v klasické moderní formě, s opěradlem, případně (např. v parku) s područkami v ergonomickém tvaru, s dřevěnými lamelami v přírodní barvě dřeva mořenými pouze přírodní lazurou na ocelovém základu, lavičky ponechané s možností přesunutí dle potřeb veřejného prostoru.
- Odpadkové koše jako jednoduchý válcový tvar obložený dřevěnými lamelami v přírodní lazure s vložkou koše z ocelového plechu, jako samostatně stojící nebo alternativně jako zavěšený koš na ocelové tyči.
- Dětské hřiště nebo uskupení herních prvků pro děti s použitím certifikovaného vybavení, sestávajícího v dostatečné míře z dřevěných elementů. V případě obytného souboru (sídlíště) je možné použít prvky celokovové v kombinaci s plastem, lany atd.
- Nové nebo upravené pozice pro seskupení – „hnízda“ s nádobami na tříděný odpad řešit formou pohledového překrytí nádob formou dřevěné zástěny tak, aby ve veřejném prostoru nebyl rušivým elementem v provedení s dřevěnými lamelami v přírodní barvě dřeva mořenými pouze přírodní lazurou na ocelovém rámu.
- Informační turistický systém (infotabule, rozcestníky, směrovníky, turistická sezení otevřená nebo krytá) – revidovat nutný počet infotabulí na mnohdy vícenásobné sdělení téže informace i rozmístění (pozice) s ohledem na efektivitu sdělení v konkrétním místě. Tam kde je to prostorově a kontextuálně možné, řešit infotabule jako obchozí a tedy oboustranné. Nové prvky informačního systému sídla nebo turistického řešit v jednotném designu v moderní formě v použití kovu, dřeva laminátů, plexi. Ideálním řešením je vytvořit pro obce na území CHKO Šumava jednotný manuál turistického mobiliáře a informačního systému, vhodný do tohoto území.
- Veřejné osvětlení komunikací a parkových ploch se stává především v denním čase významnou součástí mobiliáře. Používat svítidla LED jednotného provedení a typu centrální nebo na výložníku ve dvou výškách stožáru v barevném provedení černá barva (antracit).

Venkovní reklama

- Provést jako lokální značení jednotnou a minimalistickou formou na předepsaných místech (např. info tabule s odkazem na penzion, hotel). A další variantní možnost pouze na jednom drobném místě, např. na autobusovém nádraží, zastávce ve formě jasně definovaného malého formátu.

- V určitých lokacích (především v historickém centru, v blízkosti kulturních památek) není venkovní reklama žádoucí.
- V případě nutnosti dle individuálního odborného posouzení provést jako lokální značení jednotnou a minimalistickou formou na předepsaných místech.

3.5. VYBRANÁ VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Důležitým, prioritním cílem návrhu VP je stanovit pravidla použití jednotlivých prvků od zeleně přes druhy povrchů pro komunikace po zvolený mobiliář, měřítko a podobu dostaveb, novostaveb (podlažnost, tvar střech atd.), utvářejících veřejné prostranství v přirozené vzájemné koexistenci do charakteristického celku, který odpovídá lokalizaci sídla z hlediska jeho polohy, charakteru krajiny (Šumava), kulturně historických tradic, ale také s ohledem na jeho velikost, vybavenost atd. Takto utvářená - plánovaná, modernizovaná prostranství v sídle dávají jejich uživateli, návštěvníkovi, turistovi jednoznačnou informaci o vypěstlosti i koordinaci všech stupňů územního plánování, činnosti samosprávy sídla a napomáhají mu, díky charakteristické podobě konkrétního prostoru v sídle, lépe se orientovat (historické centrum, památná místa, významná zeleň atd.).

Obecně lze konstatovat, že návrh úprav významných veřejných prostranství v obci Stachy je hierarchizován. Za nejdůležitější jsou považována veřejná prostranství v samotném centru obce, a ta přirozeně řeší ÚSVP podrobněji. Proto je navržen např. jiný materiál na povrch chodníků v historickém centru sídla, při páteřní komunikaci či v širším území, navazujícím na historické centrum. V současné době tento veřejný prostor získal na významu (nová funkce budov, výstavba atd.). V ostatních případech, kdy na veřejné prostranství již, s odkazem na historický kontext, není kladen nárok na plnění reprezentativní funkce, jsou navrženy úpravy pro řešení estetické, funkční, ale s menšími nároky na investice při realizaci (betonové dlažby a obrubníky atd.) i jednodušší opravitelnost v případě havárie inženýrských sítí atd.

Podobný přístup je volen i s ohledem na použitý mobiliář či veřejné osvětlení.

3.5.1. KOMUNIKACE – ROVINKA MEZI STACHY A MICHALOVEM (VP A1, A2)

Toto veřejné prostranství je oproti dalším řešeno atypicky a detailně především proto, že se jedná o tranzitní komunikaci z obce směrem na Zadov a Churáňov, která je využívána automobilisty především v zimním období kvůli blízkosti lyžařských středisek a vleků. Zadání vymezilo, kromě samotné komunikace, k ní po obou stranách přilehlé úzké pásy. Na nich se lze koncepčně soustředit, kromě řešení budoucích vjezdů do obytných souborů, na obnovu a doplnění zeleně a především na řešení možného bezpečného pěšího koridoru (chodníku) podél komunikace. Jeho řešení je ale limitováno jednak vlastnictvím pozemků, přilehlých ke komunikaci, pozicí vzrostlými stromy, nebo oplocením zahrad či pozemků rodinných domů. Naznačeny jsou rovněž pozice hromadných vstupů do zastavitelných ploch.

3.5.1.1. Návrh urbanistické koncepce

Stávající urbanistická koncepce prostoru zůstává zachována beze změn, a to proto, že veřejné prostranství bylo zadavatelem vymezeno pouze na samotné úzké přilehlé pásy, lemující komunikaci.

3.5.1.2. Návrh dopravní a technické infrastruktury

Respektováno je stávající dopravní řešení (komunikace, vjezdy na pozemky a do dílčích zastavěných ploch, především jižně od hlavní komunikace). Stávající technická infrastruktura uložená pod zemí nebude navrženým řešením narušena.

Osvětlení nově navrženého chodníku v řešené lokalitě má podpořit bezpečnost a přehlednost prostoru ve večerních a nočních hodinách. Koncepce počítá s napojením na trasu osvětlení a pozice stožárů VO ve slepé uličce před rodinnými domy ve východní části – v počátku řešeného území. Pro realizaci chodníku je rovněž

potřebné provést zatrubnění stávajícího ke komunikaci přilehlého příkopu pro sběr a odvod dešťové vody z živičné vozovky.

Všechna svítidla stožárová designová podél komunikace s cílem bezpečného osvětlení (např. Philips TownTune Central Post-Top DTD) jsou s ekonomickými zdroji typu LED, volenými tak, aby umožnily svými charakteristikami - parametry optimálně pokrýt konkrétní místo, plochu.

3.5.1.3. Návrh ploch zeleně

V rámci řešeného území studie navrhuje rehabilitaci stávající jednostranné aleje. Stromy v určitých úsecích podél komunikace zcela chybí, v jiných zůstaly pouze solitérně a ty jsou většinou ve špatném zdravotním stavu, mají deformované nebo asymetrické koruny (např. bříza bělokorá) a vzhledem k fyziologii těchto druhů, nemají na daném stanovišti dlouhodobou perspektivu.

Proto je navržena, po jejich odstranění, nová jednostranná alejová dosadba v několika úsecích. Tam, kde nejsou, nebo se nedochovaly, vysadit stromy v souvislejší řadě a to podle možností daných zástavbou, inženýrskými sítěmi, vlastnickými vztahy. Vysazeny budou nové stromy, druhově vhodné do místních podmínek. Kde to bude možné z hlediska prostorových limitů dané lokality, budou navrženy taxony domácích druhů dřevin, které se běžně vyskytují v přírodních ekosystémech v daných geografických podmínkách. Doporučeno je stromořadí z domácích druhů stromů, (např. javor klen, lípa velkolistá nebo dub zimní).

3.5.1.4. Požadavky na podrobné řešení

3.5.1.4.1. Architektonicko-stavební řešení parteru (zejména materiálové řešení)

Jedná se o specifické veřejné prostranství, které tvoří silniční komunikace s přilehlými pásy krajnice a navazující zeleně. Zvoleno bylo zadavatelem k řešení s ohledem na lokální význam, především díky návaznosti na území s potenciálem rozvoje bytové výstavby (rodinné domy) v souladu s územně plánovací dokumentací. Vzhledem k této skutečnosti studie umísťuje podél této komunikace chodník ze zámkové dlažby s betonovým obrubníkem, přerušovaný odbočkami vjezdů na soukromé pozemky RD. Doplňeno je v celé délce řešeného území veřejné osvětlení.

Materiály a povrchy

- Povrch pojízdné komunikace I.a II.třídy a místní obslužné – jedno nebo obousměrné vč. krajnice z živičného povrchu
- Povrch chodníků standard – živičný povrch nebo zámková dlažba šedé nebo béžové barvy (ideálně maloformátová – ne typ „kost“)
- Obrubníkové lemování chodníků, ostrůvků zeleně - standardně betonový obrubník silniční nebo parkový dle situace.
- Plochy mimo komunikaci travnaté, schopné zasakování srážkových vod.
- Ocelové lampy veřejného osvětlení s ideálně černou matnou úpravou (barva antracit).
- Ploty, tam, kde je jich potřeba převážně jen dřevěné plaňkové přírodně oxidované do šeda.

3.5.1.4.2. Vybavení veřejného prostranství, drobná architektura, mobiliář

Vzhledem k charakteru VP se jedná v tomto případě pouze o stožáry VO.

Mobiliář

- Veřejné osvětlení komunikací se stává především v denním čase významnou součástí mobiliáře. Používat svítidla LED jednotného provedení a typu centrální nebo na výložníku ve výšce stožáru do 5 m v barevném provedení černá barva (antracit).

Venkovní reklama

- Provést jako lokální značení jednotnou a minimalistickou formou na předepsaných místech (např. info tabule s odkazem na penzion, Pošumavské hasičské muzeum).

3.5.2 NÁMĚSTÍ S OBECNÍM ÚŘADEM A NAVAZUJÍCÍ ČÁST ÚZEMÍ SEVERNĚ OD HLAVNÍ KOMUNIKACE (VP B1)

Toto veřejné prostranství je přirozeným centrem obce. Historicky je vymezené hlavní komunikací a na ni navazující plochou návsi s budovou historické fary (dnes budova Obecního úřadu). Jeho nepřehlédnutelnou dominantou a přirozenou součástí je i skupina památkově chráněných stromů, oddělujících prostor od komunikace. Na náměstí zabírá výraznou část parkovací plocha, najdeme zde ve značném množství i turistické informační tabule a plakátovací plochu. Na protější straně komunikace, směrem severním, se nachází jedno i vícepodlažní zástavba, většinou s historickým, starším původem. Směrem do náměstí jsou obráceny domy, v jejichž parteru byly a nebo jsou drobné provozovny a obchody. Tyto domy jsou od sebe odděleny dvěma úzkými uličkami (jedna pouze pro pěši bez možnosti odbočení automobilem z hlavní komunikace), dnes ne příliš využívanými. Je patrné, že na přelomu 19. a 20. století měla obec oproti dnešku těžiště posunuto více severním směrem. Návěs - dnes náměstí a hlavní ulice, byla jeho přibližným středem. Dnes je díky nové zástavbě domů i občanské vybavenosti více posunuto směrem jižním či jihozápadním. Tato lokalita, na sever od hlavní komunikace, se stala opomíjenou, poněkud skrytou pro turisty a návštěvníky obce, což je škoda. Obecně lze konstatovat, že z hlediska typu budov, jejich měřítka, rozsahu a druhu veřejné zeleně, ale i měřítka volných otevřených ploch je patrné, že se jedná o součást širšího centra obce Stachy, které má příležitost se po navržených úpravách veřejného prostoru stát jejím moderním, reprezentativním, důstojným centrem, adekvátním historickému i současnému významu regionu na hranici Šumavy a Pošumaví.

3.5.2.1. Návrh urbanistické koncepce

Základní principy urbanistické koncepce centra obce, které byly utvářeny po staletí, jsou respektovány. Zásahy, které do podoby veřejného prostranství přináší studie, nemají vliv na stávající urbanistickou strukturu centra. Rozmístění jednotlivých funkčních ploch, zástavby, komunikací, zeleně i trasování komunikací, zůstává beze změn. Navržené úpravy zdůrazňují stávající funkční řešení, využití ploch formou rehabilitace vzhledu (materiály, povrchy, mobiliář), případně pouze obnovují, doplňují či rozšiřují možnosti, které území umožňuje z hlediska stávajícího stavu, historie prověřených možností či územně plánovací dokumentace.

3.5.2.2. Návrh dopravní a technické infrastruktury

Úpravu dopravní infrastruktury na tomto VP představuje legalizace, resp. jednoznačné upořádání parkoviště pro osobní automobily formou značených šikmých či kolmých parkovacích stání v ploše náměstí. To je ovlivněno organizací dopravy na náměstí, resp. určením směru vjezdu a výjezdu z parkovací plochy na jednosměrném principu. Stávající užší ulička, do které se původně nechalo odbočit z hlavní komunikace 1/4, a která je v současnosti s ohledem na bezpečnost a hustotu dopravy pro vjezd z tohoto směru uzavřena (nově navržen sklopný zahrazovací sloupek), a ulička s ní souběžná, kam už místní obslužná doprava může, jsou nově navrženy jako pojízdná „pěší zóna“. Úprava je zdůrazněna mírným zvednutím jejich úrovně a volbou materiálu (kamenná zádlazba) oproti k nim kolmým souběžným obousměrným komunikacím (severněji položená ulička je slepá).

Uživatelský komfort pro chodce z hlediska bezpečnosti představuje „protažení“, resp. doplnění úseků chodníku podél komunikace od náměstí při hlavní silnici směrem východním k mostku a dále k budově pošty v úsecích, kde chybí a je možné takový chodník doplnit. Mnohdy totiž limituje tuto možnost udržení požadované šíře dvousměrné komunikace s ohledem na již postavené domy (při stavbě domů v 19. a poč. 20. stol. nebyl předvídan rozvoj automobilismu). Realizace obchvatu obce je sice v dlouhodobých výhledech zmiňována, počítá s ní i územně plánovací dokumentace, nicméně samotná realizace je v blízkých letech nerealistická. Vzhledem

k této skutečnosti jsou dobrou a bezpečnou alternativou pro pěší pro přesun ve směru náměstí (škola) – autobusové nádraží již stávající nebo i další nově navrhované chodníky v mezerách mezi domy podél severojižní komunikaci.

Nový prvek veřejného prostranství mezi komunikací a plochou zeleně s památnými stromy, od silnice oddělené kamenným soklem, představují dva tvarované ostrůvky „houbařské uličky“. Tato nově vzniklá plocha, lemovaná kamennými obrubníky, je od komunikace opticky vymezena kovovými sloupky s řetízky ve standardu mobiliáře.

Technická infrastruktura uložená pod zemí nebude navrženým řešením narušena. Studie uvažuje s kompletní výměnou svítidel veřejného osvětlení v dané lokalitě za svítidla s ekonomickými zdroji typu LED, volenými tak, aby umožnily svými charakteristikami - parametry optimálně pokrýt konkrétní místo, plochu.

Veřejné osvětlení

Jednotné veřejné osvětlení je navrženo s důrazem na svícení pouze na veřejný prostor s teplým bílým světlem (Běžné žlutooranžové sodíkové výbojky jako zhruba 2000 K) s utlumenou svítivostí ve formě ocelového stožáru s povrchovou úpravou pozink s variantním řešením ve formě černé matné barvy. Vrcholová lampa jako jednoduchý půlkulový tvar s hlavním svítícím tokem směrem dolů - variantně svítící symetricky se sloupem ve středu nebo na výložníku, svítící asymetricky. Výška stožáru volena s ohledem na situaci (do 5 m v parkovém prostoru, do 7 m v uličním prostoru). Doporučeno je svítidlo Philips TownTune Central Post-Top DTD. Toto svítidlo má jednoduchý, čistý design, který lze integrovat do různých prostředí, a možnost přizpůsobení prostřednictvím široké škály příslušenství, které dodává obcím nenapodobitelný charakter, zatímco během dne se může stát kvalitní součástí městského mobiliáře

3.5.2.3. Návrh ploch zeleně

Studie veřejného prostranství v tomto aspektu navrhuje doplnění o některé drobné prvky. Především se jedná o doplnění dvou tvarovaných ostrůvků s travní plochou v návaznosti na stávající pruh zeleně s památnými stromy, oddělující náměstí od komunikace v místě, kde dříve (cca do r. 1970) byla čerpací benzinová stanice a dodnes zde zůstal mezi kamenným soklem s výklenkem a vlastní dvousměrnou komunikací volný nevyužívaný pás živichné plochy. Mezera mezi dvěma ostrůvky „houbařské uličky“ je situována do pozice, která navazuje na uličku mezi domy na protější straně komunikace. Zvolené „houbařské“ téma je adekvátní šumavskému prostředí a skutečnosti, že právě na stašském náměstí v zeleném pásu pod stromy opakovaně od šedesátých let rostou houby (hříby). Do tvarované plochy ostrůvků budou vysazeny smíšené trvalkové záhony zamulčované štěrkem nebo kačirkem, jež vyžadují pouze minimální nároky na údržbu a přitom vytváří silný okrasný efekt po dobu téměř celého roku. Jedná se o záhony typu „Silbersommer“ neboli záhony s vyšším stupněm autoregulace. Jsou to smíšené záhony trvalek, cibulovin a okrasných trav, kde v jednom záhonu roste náhodně rozmístěno několik různých druhů a tato směs díky svému složení vytváří zelenou plochu vysoce atraktivní po celý rok bez vysokých nároků na údržbu. Rostliny se do těchto záhonů vysazují dle specifického plánu a mulčování se provádí vrstvou štěrku bez mulčovací textilie.

Tuto novou zelenou plochu doplňuje v severním okraji řešeného území v trojúhelníkovém prostoru s živichným povrchem nově kruhový ostrůvek zeleně (půdopkryvné stínomilné rostliny jako podsadba pod solitérní strom např. lípa srdčitá).

Další úzký zelený pás – ostrůvek souvisí s novým řešením - koncentrací turistických info tabulí do jednoho místa, do zadlážděné plochy mezi budovou Obecního úřadu a parkem s minimalizací nároků na místo díky jejich oboustrannosti. V tomto pruhu může být zamulčována např. výsadba různých nízkých a půdopkryvných keřů nebo trvalek v uceleném záhonu. Konkrétní druhové složení výsadeb musí být řešeno v rámci zpracování dalších stupňů projektové dokumentace. Důraz bude kladen na použití autochtonních druhů.

3.5.2.4. Požadavky na podrobné řešení

3.5.2.4.1. Architektonicko-stavební řešení parteru (zejména materiálové řešení)

V tomto veřejném prostranství hraje vhodná volba materiálů pro povrchy jednotlivých ploch (chodníky, parkové komunikace, pojezdny chodník) zcela zásadní roli. Investičně náročnější řešení, oproti řešení na bázi betonových prefa prvků, přináší do prostoru mnohem větší estetickou kvalitu a přispívá zásadním způsobem k celkovému vzhledu centra obce. Zvláště žádoucí je takové řešení v kontextu s původní zástavbou, historickými budovami. Je tomu tak logicky i v případě stašského náměstí, okolí obecního úřadu i navazujících prostorů. Tradiční materiál, jakým je právě kámen, pro svoje kvality, jako je trvanlivost, struktura a barevnost materiálu, zastává právě v podhorském prostředí Šumavy důležité místo v tradičním použití na dláždění, případně lemovací obrubníky a další doplňující prvky, jakými mohou být např. schodišťové stupně atd. Z tohoto materiálu (odštěpky) je doporučeno dláždít chodníky podél hlavních i vedlejších komunikací, i užší uličky, které jsou navrženy na sever od náměstí ve formě jezdového chodníku.

K dlažbě tohoto typu může být na některé méně frekventované, podružné komunikace pro pěší, především v plochách zeleně a přilehlém parku, použit mlatový povrch okrové barevnosti.

Materiály a povrchy

- Povrch pojezdny komunikace I. či II. třídy a místní obslužné – jedno nebo obousměrné vč. krajnice z živičného povrchu.
- Povrch pojezdny komunikace místní a obslužné v centru (historický kontext) z kamenné dlažby štípané (možná kombinace odstínů šedé a hnědé).
- Povrch chodníků v centru sídla podél hlavních i vedlejších navazujících komunikací a na území VPR – kamenná štípaná nepravidelná dlažba malého měřítka, obrubníky kamenné.
- Povrch chodníků standard v návaznosti na historické lokality – živičný povrch nebo zámková dlažba šedé nebo béžové barvy (ideálně maloformátová – ne typ „kost“)
- Povrch pojezdného chodníku - ulice (většinou zvýšený oproti základní niveletě živičné komunikace, na kterou navazuje - z kamenné dlažby štípané (možná kombinace odstínů šedé a hnědé)
- Obrubníkové lemování chodníků, ostrůvků zeleně - standardně v centru sídla v historickém kontextu obrubníky kamenné, jinak betonový obrubník silniční nebo parkový dle situace.
- Povrch parkovací plochy v centru sídla nebo individuálně v lokalitě s historickým kontextem – v návaznosti na živičnou nebo dlážděnou plochu kamennou dlažbou v provedení ze štípané kamenné dlažby šedohnědého odstínu středního nebo malého formátu
- Plochy mimo komunikaci travnaté, schopné zasakování srážkových vod.
- Zelené kruhové ostrovy kolem stromů, schopné zasakování srážkových vod, s rozdílnou vzrostlejší travní směsí (luční směsí, květinové kombinace s travinami)
- Ocelové lampy veřejného osvětlení s ideálně černou matnou úpravou (barva antracit).
- Ploty, tam, kde je jich potřeba převážně jen dřevěné plaňkové přírodně oxidované do šeda.

3.5.2.4.2. Vybavení veřejného prostranství, drobná architektura, mobiliář

Vhodně zvolený typ mobiliáře s ohledem na místo, kde má být osazen, ale i s ohledem na soulad materiálový a barevný v rámci jeho použití na území obce, jeho jednotné, s ohledem na funkčnost dobře promyšlené řešení a výběr, vytváří do značné míry spolu s povrchy, použitými na komunikace, celkový vzhled veřejného prostranství. Právě tato dílčí lokalita centrálního veřejného prostoru spolu s navazujícím parkem a dále okolím obou kostelů může být vhodným příkladem, ukázkou toho, jak lze pomocí jeho výběru dotvořit veřejný prostor centrální obce na Šumavě.

Mobiliář

- Jednotný vzhled laviček v klasické moderní formě, s opěradlem, případně (např. v parku) s područkami v ergonomickém tvaru, s dřevěnými lamelami v přírodní barvě dřeva mořenými pouze přírodní lazurou na ocelovém základu, lavičky ponechané s možností přesunutí dle potřeb veřejného prostoru.
- Plakátovací plocha ideálně formou elementárního prvku - válce se zastřešením jako obchozí ve zpevněné (zadlážděné) ploše.
- Odpadkové koše jako jednoduchý válcový tvar obložený dřevěnými lamelami v přírodní lazuře s vložkou koše z ocelového plechu, jako samostatně stojící nebo alternativně jako zavěšený koš na ocelové tyči.
- Informační turistický systém (infotabule, rozcestníky, směrovníky, turistická sezení otevřená nebo krytá) – revidovat nutný počet infotabulí na mnohdy vícenásobné sdělení téže informace i rozmístění (pozice) s ohledem na efektivitu sdělení v konkrétním místě. Tam kde je to prostorově a kontextuálně možné, řešit infotabule jako obchozí a tedy oboustranné. Nové prvky informačního systému sídla nebo turistického řešit v jednotném designu v moderní formě v použití kovu, dřeva laminátů, plexi. Ideálním řešením je vytvořit pro obce na území v CHKO Šumava jednotný manuál turistického mobiliáře a informačního systému, vhodný do tohoto území.
- Veřejné osvětlení komunikací a parkových ploch se stává především v denním čase významnou součástí mobiliáře. Používat svítidla LED jednotného provedení a typu centrální nebo na výložníku ve dvou výškách stožáru v barevném provedení černá barva (antracit).

Venkovní reklama

- V případě nutnosti dle individuálního odborného posouzení provést jako lokální značení jednotnou a minimalistickou formou na předepsaných místech.
- V určitých lokacích (především v historickém centru, v blízkosti kulturních památek) není venkovní reklama žádoucí.

3.5.3. HLAVNÍ PARKOVÁ PLOCHA ZA OBECNÍM ÚŘADEM, POD AREÁLEM ZÁKLADNÍ ŠKOLY (VP B2)

Toto veřejné prostranství je součástí většího celku a přímo navazuje na prostor náměstí s budovou Obecního úřadu, rozkládá se totiž jižně od něho. Většinu jeho plochy zabírá stašský park, což je plocha zeleně se sítí pěších komunikací. V jeho jižním okraji, u místní komunikace v ose východ západ, je jeho dominantou hlavní kostel. Západní hranici tvoří sestava budov areálu Základní školy. Východní hranici určují budovy s komerčním parterem (infostředisko), dominantní budova obchodního střediska a dále obytné domy. V cezurách mezi nimi je v některých případech průchod pro pěší. Komunikace sestupují do údolí k potoku a dále k autobusovému nádraží či poště. Park je od komunikace ve východní hranici oddělen cca 1,3 vysokou kamennou opěrnou zdí, před kterou je při komunikaci podélné nebo šikmé parkování. Park je přístupný několika schodovými stupni, bezbariérově pak od jihu a severu. Původní historický koncept a způsob trasování parku dostaly nový impuls, když šířkově nejvíce dimenzovaná zpevněná plocha – komunikace, byla propojena od ulice u kostela k budově Obecního úřadu (dříve fary), a stala se, po přesunutí hlavního historického vstupu do budovy školy ze západu, hlavní cestou, vedoucí ke vstupu do školní budovy. Původně zadní trakt školních budov s hospodářským servisním vstupem se tak stal součástí veřejného prostoru se zelení a díky dálkovým průhledům a přímou provázaností (přes oddělení oplocením) i součástí parku. Parková plocha s tendenčním pomníkem z éry budování socialismu získala v posledních letech i další funkce (oplocené dětské hřiště, altán na sousedním „školním“ pozemku pro veřejné kulturní akce.

Pokud bude vedení obce postupovat při dalších úpravách tohoto veřejného prostoru koncepčně na základě doporučení, vyplývajících z této studie, bude mít příležitost naplnit potřeby místních obyvatel i turistů, očekávaných od centrální obce střední velikosti v přírodním prostředí Šumavy.

3.5.3.1. Návrh urbanistické koncepce

Studie pro toto území respektuje stávající urbanistickou strukturu a jednotlivé souvislosti v území (provozní, funkční, dopravní). Jedná se o území, kde většinu rozlohy zabírá parkově upravená plocha. Drobné úpravy trasování, redukce šíře či zrušení pěších komunikací však nejsou pro urbanismus lokality podstatné.

3.5.3.2. Návrh dopravní a technické infrastruktury

Dopravní infrastruktura zůstává beze změn. Lokalizace vyhrazených míst pro automobily v zálivu kamenného soklu zachovává stávající řešení. Vytěsněna je ale živelná možnost podélného parkování z části na chodníku formou doplnění zelených ostrůvků s výsadbou malokorunných stromů naproti obchodního střediska COOP.

Trasy parkových komunikací vyúsťují do obvodových komunikací ve stejném místě jako dosud. Nově je však umožněno vstoupit do parku v jeho východní hranici v jednom místě (nové schody v kamenné zdi) a sice v místě oproti stávající provozovně cukrárny.

Technická infrastruktura uložená pod zemí nebude navrženým řešením narušena. Studie počítá s kompletní výměnou svítidel veřejného osvětlení v dané lokalitě za svítidla s ekonomickými zdroji typu LED, volenými tak, aby umožnily svými charakteristikami - parametry optimálně pokrýt konkrétní místo, plochu. Jednat se bude jednak o parkové osvětlení s nižšími stožáry, jednak o uliční VO na vyšších stožárech při komunikacích po jeho obvodu.

Veřejné osvětlení

Jednotné veřejné osvětlení je navrženo s důrazem na svícení pouze na veřejný prostor s teplým bílým světlem (Běžné žlutooranžové sodíkové výbojky jako zhruba 2000 K) s utlumenou svítivostí ve formě ocelového stožáru s povrchovou úpravou pozink s variantním řešením ve formě černé matné barvy. Vrcholová lampa jako jednoduchý půlkulový tvar s hlavním svítícím tokem směrem dolů - variantně svítící symetricky se sloupem ve středu nebo na výložníku, svítící asymetricky. Výška stožáru volena s ohledem na situaci (do 5 m v parkovém prostoru, do 7 m v uličním prostoru). Doporučeno je svítidlo Philips TownTune Central Post-Top DTD. Toto svítidlo má jednoduchý, čistý design, který lze integrovat do různých prostředí, a možnost přizpůsobení prostřednictvím široké škály příslušenství, které dodává obcím nenapodobitelný charakter, zatímco během dne se může stát kvalitní součástí městského mobiliáře

3.5.3.3. Návrh ploch zeleně

Stávající zeleň v parkové ploše je zachována. Roste zde několik hodnotných vzrostlých stromů, převážně však nepůvodních jehličnatých druhů – smrk pichlavý. Dále je zde několik mladších a nově vysazených stromů, většinou jako solitéry. Některé stromy vykazují známky zhoršeného zdravotního stavu a tím i provozní bezpečnosti a bylo by vhodné v blízké budoucnosti provést podrobný dendrologický průzkum jednotlivých stromů a stanovit optimální opatření pro stávající stromy. Keře jsou zde zastoupeny pouze sporadicky, převážně formou stříhaného živého plotu, jinak ve velmi malém počtu. Velkou část ploch pokrývají travnaté plochy. V celém parku zcela chybí záhony trvalek a letniček. Kvetoucích keřů je zde také velmi málo.

Z hlediska biodiverzity je dané zájmové území poměrně chudé. Jsou zde travnaté plochy s menším podílem dvouděložných rostlin a menší nesouvislé skupiny několika druhů domácích i introdukovaných stromů a minimem převážně solitérních keřů. Nebyl zde proveden podrobný biologický průzkum, ale předpokládá se, že se zde vyskytují pouze druhy rostlin a živočichů běžné v zastavěném území sídel místní krajiny, neboť se jedná o intenzivně využívané a obydlené území. Celkově lze říci, že park má však díky rozloze zelených ploch velký potenciál k tomu, aby zde mohla být skutečně kvalitní, esteticky i ekologicky hodnotná zeleň, jejíž nároky na údržbu nebudou výrazně přesahovat nároky stávající nefunkční a nekvalitní zeleně.

Doplňovaná zeleň v nových pozicích, s ohledem na revizi šíře či počtu pěších komunikací v parku či s ohledem na do parku doplňované nové prvky (dřevěná terasa oproti cukrárně, altán se sezením), představují zejména ostrůvky půdopokryvných záhonů. Ty jsou navrženy v travní ploše v úsecích podél páteřní severojižní pěší parkové komunikace. Pro zvýšení atraktivity a estetické hodnoty budou založeny smíšené trvalkové záhony

s vyšším stupněm autoregulace. Jsou to smíšené záhony trvalek, cibulovin a okrasných trav, kde v jednom záhonu roste náhodně rozmístěno několik různých druhů a tato směs díky svému složení vytváří zelenou plochu vysoce atraktivní po celý rok bez vysokých nároků na údržbu. Rostliny se do těchto záhonů vysazují dle specifického plánu a mulčování se provádí vrstvou šterku bez mulčovací textilie. Květinové záhony se zvýšenou autoregulační schopností mají několik výhod. Kromě toho, že poskytují estetický zážitek a zvyšují atraktivnost daného prostoru téměř po celý rok, tak především nekladou vysoké nároky na údržbu a jsou proměnlivé v průběhu sezony i v různých letech. Dají se také snadno obměnit, přizpůsobit aktuálním potřebám a případně i zrušit a nahradit trávnikem nebo jiným druhem záhonu. Údržba dobře založených ploch se skládá zejména z pleť případných náletů a odstranění suchých částí květů 1x/rok v předjaří. Neokopává se. Rostliny není nutno v průběhu sezony ošetřovat (pokud nechceme prodloužit dobu kvetení např. odstraňováním odkvetlých květů). Podmínkou pro údržbu je dobrá znalost rostlin, aby nedošlo k vypleti požadovaných rostlin. Výsadby není nutno zalévat. Rostliny se neodstraňují na podzim, nechávají se až do období předjaří (cca konec února), kdy se mohou sekačkou, křovinořezem či jednotlivě nůžkami odstranit suché nadzemní části rostlin a to cca 5 cm vysoko nad zemí. Odkvetlá květenství, struktury a textury některých rostlin jsou zajímavé i v zimním období a slouží jako úkryt bezobratlých živočichů. Už po krátké době vývoje (po 1 - 2 letech) vzniká velmi působivá výsadba, jejíž charakter je tvořen mnoha různými druhy s odlišnou texturou, velikostí a barvou listů a květů. Výběr rostlin je proveden na základě požadavku stálého sledu kvetení, který je velmi důležitý pro změnu vzhledu v průběhu celého vegetačního období. Při výsadbě na jaře je vhodné trvalky doplnit letničkami, pro rychlý efekt kvetení již v prvním roce.

Tyto záhony doplňují travnaté plochy v místě křížení komunikací, kde vzniká trojúhelníková plocha a také v místě nového turistického sezení (altán s pítkem) záhony, které obsahují půdopokryvné dřeviny ke zvýšení atraktivity daného prostranství a k zefektivnění údržby. Z půdopokryvných dřevin budou vybrány např. brslen Fortuneův (*Euonymus fortunei* kv.), skalník Dammerův (*Cotoneaster dammeri*), pámelník Chenaultův (*Symphoricarpos chenaultii* 'Hancock'), tavolník japonský (*Spiraea japonica* 'Little Princess'), korunatka klaná (*Stephanandra incisa* 'Crispa'), půdopokryvné růže a další.

Dále je navržena solitérní výsadba tří malokorunných okrasných stromů podél okraje chodníku při vozovce podél budovy nákupního střediska. Vybrány jsou stromy ozdobné svým květem i barvou listů v průběhu vegetačního sezóny a které připomínají původní druhy ovocných stromů (okrasné jabloně, hrušně, třešně nebo jeřáby). Tyto stromy zde zároveň vytvoří příjemný stín v letních měsících.

Úpravy stávající vegetace, rozmístění a druhová skladba nových rostlin, byly navrženy tak, aby se zvýšila estetická hodnota a druhová rozmanitost daných veřejných prostranství, při minimálních nárocích na následnou údržbu výsadeb. Konkrétní druhové složení výsadeb musí být řešeno v rámci zpracování dalších stupňů projektové dokumentace. Důraz bude kladen na použití autochtonních druhů.

3.5.3.4. Požadavky na podrobné řešení

3.5.3.4.1. Architektonicko-stavební řešení parteru (zejména materiálové řešení)

Vhodně zvolené materiály na řešení parteru veřejného prostranství, kde významných část plochy představuje park a veřejná zeleň, v konkrétním případě v centru obce, v návaznosti na náměstí, budovu Obecního úřadu, ale i budovy školní a další občanské vybavenosti, spoluvytváří celkový dojem, jak jej zaznamená turista. Kromě štípané kamenné dlažby, použité na chodník podél komunikací, a především na parkové komunikace, je v tomto území navržena zádlažba v kamenném provedení i na komunikaci mezi hlavním kostelem a parkem, a na pojízdný chodník podél východních fasád budov Základní školy. Některé pěšiny v parku jsou navrženy jako mlatové (mimo hlavní pěší trasu).

Materiály a povrchy

- Povrch pojízdné místní obslužné – jedno nebo obousměrné vč. krajnice z živичného povrchu

- Povrch pojezdne komunikace místní a obslužné v centru (historický kontext) z kamenné dlažby štípané (možná kombinace odstínů šedé a hnědé)
- Povrch chodníků v centru sídla podél hlavních i vedlejších navazujících komunikací – kamenná štípaná nepravidelná dlažba malého měřítka, obrubníky kamenné
- Povrch chodníků standard mimo historické lokality a VPR nebo lokalitu související – živичný povrch nebo zámková dlažba šedé nebo béžové barvy (ideálně maloformátová – ne typ „kost“)
- Obrubníkové lemování chodníků, ostrůvků zeleně - standardně betonový obrubník silniční nebo parkový dle situace, v centru sídla v historickém kontextu obrubníky kamenné
- Povrch parkovací plochy v centru sídla nebo individuálně v lokalitě s historickým kontextem – v návaznosti na živичnou nebo dlážděnou plochu kamennou dlažbou v provedení ze štípané kamenné dlažby šedohnědého odstínu středního nebo malého formátu
- Plochy mimo komunikaci travnaté, schopné zasakování srážkových vod.
- Zelené kruhové ostrovy kolem stromů, schopné zasakování srážkových vod, s rozdílnou vzrostlejší travní směsí (luční směsí, květinové kombinace s travinami)
- Ocelové lampy veřejného osvětlení s ideálně černou matnou úpravou (barva antracit).
- Ploty, tam, kde je jich potřeba, převážně jen dřevěné plaňkové přírodně oxidované do šeda.

3.5.3.4.2. Vybavení veřejného prostranství, drobná architektura, mobiliář

Studie počítá s kompletní výměnou stávajícího mobiliáře a jeho doplněním, a to nejen s ohledem na jeho podobu, ale i s ohledem na, do praku při jeho východní hranici, nově doplňované prvky, jakými jsou altán, pítka, turistické sezení, roštová paluba předzahrádky cukrárny. Mobiliář je navržen ve stejném desénovém i materiálovém provedení, jako na související, resp. na severu navazují části VP. Jako lazuru na dřevěné prvky použít světlý odstín (ořech), kovové prvky žárově zinkované nebo v černé barvě (antracit).

Mobiliář

- Jednotný vzhled laviček v klasické moderní formě, s opěradlem, případně (např. v parku) s područkami v ergonomickém tvaru, s dřevěnými lamelami v přírodní barvě dřeva mořenými pouze přírodní lazurou (alt. světlá lazura - odstín ořech) na ocelovém základu, ideálně ponechané s možností přesunutí dle potřeb veřejného prostoru.
- Plakátovací plocha ideálně formou elementárního prvku - válce se zastřešením jako obchozí ve zpevněné (zadlážděné) ploše.
- Odpadkové koše jako jednoduchý válcový tvar obložený dřevěnými lamelami v přírodní lazure s vložkou koše z ocelového plechu, jako samostatně stojící nebo alternativně jako zavěšený koš na ocelové tyči.
- Dětské hřiště nebo uskupení herních prvků pro děti s použitím certifikovaného vybavení, sestávajícího v dostatečné míře z dřevěných elementů.
- Terasa předzahrádky oproti cukrárně s použitím odolného dřeva (sibiřský modřín), alternativně pak dřevoplast WPC. Nábytek (zahradní skládací židle a stolky pak celodřevně, nebo v kombinaci dřeva a kovu – např. český výrobce Kovaltos Horažďovice).
- Informační turistický systém (infotabule, rozcestníky, směrovníky, turistická sezení otevřená nebo krytá) – revidovat nutný počet infotabulí na mnohdy vícenásobné sdělení téže informace i rozmístění (pozice) s ohledem na efektivitu sdělní v konkrétním místě. Tam kde je to prostorově a kontextuálně možné, řešit infotabule jako obchozí a tedy oboustranné. Nové prvky informačního systému sídla nebo turistického řešit v jednotném designu v moderní formě v použití kovu, dřeva laminátů, plexi. Veřejné osvětlení komunikací a parkových ploch se stává především v denním čase významnou součástí mobiliáře. Používat svítidla LED

jednotného provedení a typu centrální nebo na výložníku ve dvou výškách stožáru v barevném provedení černá barva (antracit).

Venkovní reklama

- V případě nutnosti dle individuálního odborného posouzení provést jako lokální značení jednotnou a minimalistickou formou na předepsaných místech.
- V určitých lokacích (především v historickém centru, v blízkosti kulturních památek) není venkovní reklama žádoucí.

3.5.4. OKOLÍ OBŘADNÍ SÍNĚ, HŘBITOVNÍHO KOSTELA P. MARIE BOLESTNÉ A HLAVNÍHO KOSTELA NAVŠTÍVENÍ P. MARIE (VP B3)

Jedná se o třetí veřejné prostranství, navazující na předchozí dvě severněji, tvořící lašské centrum. Jeho součástí jsou oba kostely, hřbitov a obřadní síň, tedy stavby sakrální nebo občanské vybavenosti, funkčně související. Jižně od hlavního kostela se nachází místní areál Mateřské školky, který byl plošně poněkud necitlivě a nelogicky rozšířen tak, že jeho severní hranici tvoří samotná stěna kostela. Sice tak byl nalezen dostatečný prostor pro zeleň a herní prvky pro potřeby školky, nicméně tento cíl mohl být naplněn stejně tak bez nutnosti přímého kontaktu s kostelem, a to díky přehodnocení stávajícího stavu a novému koncepčnímu řešení celého areálu (mimo vlastních budov). V současnosti je výrazným prvkem veřejného prostranství plocha pro parkování a vydělená plocha na nádoby pro tříděný odpad naproti hřbitovnímu kostelu, resp. hřbitovní zdi. Volba místa a především samotný způsob umístění nádob na odpad je nedůstojný tohoto veřejného prostoru.

Prioritním cílem, který má zásadně přispět k tomu, aby tento pro obec i pro spádovou oblast obce funkčně důležitý veřejný prostor byl důstojným místem, je úprava a jednoznačné vyznačení míst pro parkování, dále jednoznačná nová lokalizace a estetická úprava „hnízd“ s kontejnery a opětovné oddělení areálu školky od budovy kostela. Je nutné dále doplnit trasy pěší komunikace od obřadní síně k nádraží a upravit povrchy pojízdných ploch a chodníků novými materiály.

3.5.4.1. Návrh urbanistické koncepce

Územní studie tohoto veřejného prostranství nemění urbanistickou koncepci této lokality. Studie respektuje jednotlivé souvislosti v území (provozní, funkční, dopravní). Jedná se o území, kde většinu rozlohy zabírají plochy zeleně, komunikace a zpevněné plochy, budovy kostela, druhého kostela se hřbitovem, obřadní síně a areálu školky. Drobné úpravy v tomto území však nejsou pro urbanismus lokality podstatné.

3.5.4.2. Návrh dopravní a technické infrastruktury

V řešeném území zůstává dopravní infrastruktura s hlediska tras komunikací a lokalizace parkovacích ploch beze změn. Dochází ale k jednoznačnému vymezení parkovacích míst formou podélných parkovacích stání před obřadní síní a kolmých parkovacích stání přes komunikaci naproti hřbitovní zdi. Nové komunikační propojení pro pěší je navrženo novým, po levé i pravé straně obřadní síně směrem severním, formou chodníku v zámkové dlažbě. Jeden chodník (nalevo) dojde až k autobusovému nádraží, druhý (napravo) se napojí na systém nových mlatových pěšin v rámci řešení veřejného prostranství VP5.

Technická infrastruktura uložená pod zemí nebude navrženým řešením narušena.

Jednotné veřejné osvětlení je navrženo s důrazem na svícení pouze na veřejný prostor s teplým bílým světlem (Běžné žlutooranžové sodíkové výbojky jako zhruba 2000 K) s utlumenou svítivostí ve formě ocelového stožáru s povrchovou úpravou pozink s variantním řešením ve formě černé matné barvy. Vrcholová lampa jako jednoduchý půlkulový tvar s hlavním svítícím tokem směrem dolů - variantně svítící symetricky se sloupem ve středu nebo na výložníku, svítící asymetricky. Výška stožáru volena s ohledem na situaci (do 5 m v parkovém prostoru, do 7 m v uličním prostoru). Doporučeno je svítidlo Philips TownTune Central Post-Top DTD. Toto svítidlo má jednoduchý, čistý design, který lze integrovat do různých prostředí, a možnost přizpůsobení prostřednictvím

široké škály příslušenství, které dodává obcím nenapodobitelný charakter, zatímco během dne se může stát kvalitní součástí městského mobiliáře

3.5.4.3. Návrh ploch zeleně

Revidováno je stávající řešení zeleně před obřadní síní a částečně v souvislosti se zatravněnou plochou, navazující na parkoviště. Prostor před obřadní síní je nově členěn právě s ohledem na zásadní úpravu vzhledu parteru a jeho členění. Stávající dřeviny (tůje – zerav západní) vč. nízkých skupin v levé části jsou navrženy k odstranění, zůstávají pouze dvě stávající jednodruhé dřeviny s kmenem. Nově je stávající zatravněná plocha rozčleněna chodníčky na tři dílčí. Do nově vzniklého středového pásu jsou navrženy souvislé skupiny půdopokryvných červených a bílých růží. Záhon růží může být dolněn o trvalky vhodné kombinace s růžemi – šanta kočičí a levandule úzkolistá (růže PK červená: Rosa 'Alberich' nebo 'Fairy Dance', růže půdopokryvná bílá - Rosa 'Schneekoenigin' nebo 'Hannovers Weisse', modře kvetoucí trvalka šanta - Nepeta x racemosa 'Walker's Low').

V levé travní ploše bude nově vysazen hloh Lavallův (*Crataegus x lavalleyi* 'Carrierei'). Vybraný navrhovaný druh hlohu zůstává atraktivní od jara až do zimních měsíců. Jedná se o nenáročnou dřevinu, vhodnou do uličních alejí, stromořadí i menších skupin. Habitus má štíhlý a strnulý, větve silně trnité, výšku do 5 m. Listy má opadavé, avšak setrvávající na stromě do pozdního podzimu. Listy jsou leskle temně zelené, eliptické a dlouze zašpičatělé. Okraje čepele jsou nestejně pilovité. Květy jsou bílé, v řídkých chocholících, až 2 cm velké a plody malvicovité peckovičky, až 2 cm velké, oranžově červené, na rostlině setrvávající až do zimy. Není potřeba jej ošetřovat pravidelným řezem.

Součástí řešení je i rekultivace a nové osetí zelených travních ploch travním osivem. Spolu s nově doplněným prvkem drobné architektury – kruhová kašna – vodní prvek v nově zadlážděné ploše tak vznikne pietní místo, kde kvalitní a vhodně druhově zvolená zeleň může přispět k důstojnému prostředí pro průběh pietních aktů. Konkrétní druhové složení výsadeb musí být detailně řešeno v rámci zpracování dalších stupňů projektové dokumentace. Důraz bude kladen na použití autochtonních druhů.

3.5.4.4. Požadavky na podrobné řešení

3.5.4.4.1. Architektonicko-stavební řešení parteru (zejména materiálové řešení)

V tomto veřejném prostranství se studie soustředí především na řešení parteru v souvislosti s obřadní síní, která je jeho součástí. Jedná se o prostor, často navštěvovaný v souvislosti s civilními smutečními obřady, ale také o prostor, který je v přímé návaznosti na menší hřbitovní kostel i hřbitov samotný. Parter je z hlediska materiálového zcela a z hlediska členění částečně upraven. Stávající nevhodné materiály (betonová dlažba imitující kámen), zeleň nevhodnou druhově, přerostlou nebo nevhodně umístěnou, nahrazují s ohledem na architekturu obřadní síně a na fasádě použité materiály i s odkazem na jednotnou koncepci v jejich užití v širším centru obce, materiály nové. Na nově členěné plochy, přerušené ostrůvky- pásy zeleně, je použit kámen ve formě úštěpkové šedohnědé žulové dlažby se vzorem, s kamennými obrubníky. Nově vytvořené nebo legalizované pěší propojení východním směrem k autobusovému nádraží mají rovněž dlážděný povrch (kamenná dlažba po úroveň potoka, za ním betonová zámková). Doplnkový mobiliář (lavičky, odpadkové koše) jsou doporučeny v kombinaci kovu a světlého dřeva, v moderním jednoduchém provedení. Součástí předprostoru obřadní síně se nově stává i umělecké dílo“ pietní“ kašna z kamene nebo jiného přírodního materiálu v kombinaci s kovem, funkčně ve formě klidné, zrcadlící se hladiny se středovou fontánkou. Druhově je zeleň částečně nahrazena a částečně doplněna květinovými záhony (např. růže) s ohledem na pietní místo samotné.

Vzhledem k blízkosti parkovací plochy, kde jsou rovněž kontejnery na tříděný odpad, byl částečně reorganizován a jednoznačně vymezen i tento prostor. Jedná se zejména o centralizaci kontejnerů do „kontejnerového hnízda“ v pozici na parkoviště „zářezem“ do zelené travní plochy. Plocha pod kontejnery je provedena v zámkové dlažbě

a samotné kontejnery jsou pohledově odcloněny od veřejného prostoru zástěnou v kombinaci světlého dřeva a kovu.

Materiály a povrchy

- Povrch pojízdné místní obslužné – jedno nebo obousměrné vč. krajnice z živичného povrchu
- Povrch chodníků standard mimo historické lokality nebo lokalitu související (obřadní síň) – živичný povrch nebo zámková dlažba šedé nebo béžové barvy (ideálně maloformátová – ne typ „kost“)
- Povrch chodníků v centru sídla (vč. exponované lokality obřadní síně a okolí) podél hlavních i vedlejších navazujících komunikací – kamenná štípaná nepravidelná dlažba malého měřítka, obrubníky kamenné.
- Povrch shromažďovací plochy před obřadní síní formou pojízdného chodníku (většinou zvýšený oproti základní niveletě živичné komunikace, na kterou navazuje - z kamenné dlažby štípané (možná kombinace odstínů šedé a hnědé).
- Povrch kolem kontejnerů „hnízda“ s nádobami na tříděný odpad – ze zámkové dlažby šedé nebo béžové, paravánové krycí zástěny dřevěné, lazura odstín ořech.
- Obrubníkové lemování chodníků, ostrůvků zeleně - standardně betonový obrubník silniční nebo parkový dle situace, v centru sídla v historickém kontextu obrubníky kamenné.
- Povrch parkovací plochy standardní v živичném provedení, mimo centrum sídla pak doporučené oddělení vozovky a parkovací plochy s použitím zámkové dlažby na parkovací plochu.
- Plochy mimo komunikaci travnaté, schopné zasakování srážkových vod.
- Zelené kruhové ostrovy kolem stromů, schopné zasakování srážkových vod, s rozdílnou vzrostlejší travní směsí (luční směsí, květinové kombinace s travinami).
- Ocelové lampy veřejného osvětlení s ideálně černou matnou úpravou (barva antracit).

3.5.4.4.2. Vybavení veřejného prostranství, drobná architektura, mobiliář

V tomto veřejném prostoru se jedná především o lavičky, odpadkový koš, příp. stojan na kola, umělecké dílo (kašna). Součástí je i revidované a doplněné řešení veřejného osvětlení a osvětlení scénického (na, obřadní síň). Vzhledem k blízkosti k centru obce, parku je vhodné použít jednotný typ mobiliáře i pro tento prostor.

Mobiliář

- Jednotný vzhled laviček v klasické moderní formě, s opěradlem, (u obřadní síně s područkami) v ergonomickém tvaru, s dřevěnými lamelami v přírodní barvě dřeva mořenými pouze přírodní lazurou na ocelovém základu, lavičky ponechané s možností přesunutí dle potřeb veřejného prostoru.
- Odpadkové koše jako jednoduchý válcový tvar obložený dřevěnými lamelami v přírodní lazuri s vložkou koše z ocelového plechu, jako samostatné stojící nebo alternativně jako zavěšený koš na ocelové tyči.
- Umělecké dílo „pietní“ kašna v moderním uměleckém tvarosloví, s použitím materiálů kámen, kov, sklo.
- Nové nebo upravené pozice pro seskupení – „hnízda“ s nádobami na tříděný odpad řešit formou pohledového překrytí nádob formou dřevěné zástěny tak, aby ve veřejném prostoru nebyl rušivým elementem v provedení s dřevěnými lamelami v přírodní barvě dřeva mořenými pouze přírodní lazurou na ocelovém rámu.
- Veřejné osvětlení komunikací a parkové plochy se stává především v denním čase významnou součástí mobiliáře. Používat svítidla LED jednotného provedení a typu centrální nebo na výložníku ve dvou výškách stožáru v barevném provedení černá barva (antracit).
- Doplnkově je doporučeno použít pro osvětlení prvku drobné architektury – kašny, akcentaci vzrostlé zeleně a fasády obřadní síně, scénické osvětlení formou zabudovaných zemních svítidel, napojených na systém VO

Venkovní reklama

V určitých lokacích, (především v blízkosti obřadní síně, kulturních památek a kostelů) není reklama žádoucí, jinak v odstupu min. 50 m od nich provést jako lokální značení jednotnou a minimalistickou formou na předepsaných místech.

3.5.5. AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ A BLÍZKÉ OKOLÍ (VP B5)

Ve veřejném prostranství, nacházejícím se ve východním okraji obce, je dominantní areál autobusového nádraží, budova pošty s ubytovacími kapacitami v horním podlaží a nově dokončovaná ČOV. Provoz nádraží, příjezdové komunikace, pěší propojení s centrem spolu s parkovacími plochami a doplňkovou zelení, určují současnou podobu a provozní návaznosti tohoto veřejného prostoru. S ohledem na současné potřeby a nároky na dopravu je patrná naddimenzovanost počtu krytých nástupišť nádraží. Vlastní nádražní budova byla již v minulosti z části rekonstruována na komerční kancelářské prostory (sídlo regionální rozvojové agentury Šumava). Studie se v tomto prostoru soustředí na revitalizaci krytých nástupišť, jednoznačné vymezení parkovacích míst, vytvoření odbočovacího pruhu k nádraží při příjezdu do obce. Součástí návrhu je i změna povrchů části zpevněných ploch, změna mobiliáře, částečně i jeho přemístění. Navrženy jsou dosadby zeleně a s ní související nové plochy (např. půdopokryvné záhony).

3.5.5.1. Návrh urbanistické koncepce

Stávající urbanistická koncepce toho dopravního bodu zůstává zachována.

3.5.5.2. Návrh dopravní a technické infrastruktury

Úpravu dopravní infrastruktury na tomto VP představuje jednoznačné upořádání parkovacích ploch pro osobní automobily formou značených parkovacích stání. Úprava dopravního řešení je koncepčně naznačena návrhem úpravy vodorovného i svislého značení formou odbočovacího pruhu pro odbočení doleva na autobusové nádraží na silnici č. I/145 při příjezdu do obce od východu.

Technická infrastruktura uložená pod zemí nebude navrženým řešením narušena. V rámci řešení úpravy technické struktury budou vyměněny sloupky se svítidly VO. Všechna svítidla stožárová designová (např. Philips TownTune Central Post-Top DTD) jsou s ekonomickými zdroji typu LED, volenými tak, aby umožnily svými charakteristikami - parametry optimálně pokrýt konkrétní místo, plochu.

Jednotné veřejné osvětlení je navrženo s důrazem na svícení pouze na veřejný prostor s teplým bílým světlem (Běžné žlutooranžové sodíkové výbojky jako zhruba 2000 K) s utlumenou svítivostí ve formě ocelového stožáru s povrchovou úpravou pozink s variantním řešením ve formě černé matné barvy. Vrcholová lampa jako jednoduchý půlkulový tvar s hlavním svítícím tokem směrem dolů - variantně svítící symetricky se sloupem ve středu nebo na výložníku, svítící asymetricky. Výška stožáru volena s ohledem na situaci (do 5 m v plochách zeleně u chodníků mimi hlavní silniční komunikaci, max. do 7 m v uličním – silničním prostoru).

3.5.5.3. Návrh ploch zeleně

Veřejné prostranství autobusového nádraží postrádá strukturované plochy zeleně z hlediska druhové skladby i z hlediska typové (záhony, travní plochy, stromy a keře). Stromy se vyskytují ve skupinách při jihozápadní a východní hranici živé plochy autobusového nádraží, některé z nich, (především jehličnany u pošty), nejsou vždy v dobrém zdravotním stavu, případně mají známky deformovaného kmene či koruny a je vhodné na základě dendrologického průzkumu uvažovat o jejich náhradě listnatými stromy, vhodnými pro podhorské a horské prostředí. Keře se zde vyskytují zcela sporadicky ve formě živého stříhaného plotu nebo jako solitér v místě mezi poštou a plochou nádraží.

Studie nabízí doplnění záhonových ostrůvků půdopokryvných trvalek a dřevin v blízkosti budovy pošty a v nově vzniklém ostrůvku zeleně, který nahrazuje dosavadní zvýšený ostrůvek u odstavných stání autobusů (náhradních nástupišť, které byly realizovány spolu s nádražím při hlavní komunikaci). Do takto upraveného a širkově

rozšířeného ostrůvku bude vysazeno 5 malokorunných okrasných stromů. Tyto stromy zde zároveň vytvoří příjemný stín v letních měsících. Půloblouková zelená plocha okrasného záhonu s keří, vymezená nízkým obrubníkem, je nově vytvořena v návaznosti na východní hranu krytých nástupišť. Zde budou vysazeny půdopokryvné dřeviny ke zvýšení atraktivity daného prostranství a k zefektivnění údržby o travnaté plochy. Z půdopokryvných dřevin budou vybrány např. brslen Fortuneův (*Euonymus fortunei* kv.), skalník Dammerův (*Cotoneaster dammeri*), pámelník Chenaultův (*Symphoricarpos chenaultii* 'Hancock'), tavolník japonský (*Spiraea japonica* 'Little Princess'), korunkatka klaná (*Stephanandra incisa* 'Crispa') a další. Konkrétní druhové složení výsadeb musí být řešeno v rámci zpracování dalších stupňů projektové dokumentace. Důraz bude kladen na použití autochtonních druhů.

3.5.5.4. Požadavky na podrobné řešení

3.5.5.4.1. Architektonicko-stavební řešení parteru (zejména materiálové řešení)

Řešení se v tomto případě soustředí na celkovou kultivaci areálu nádraží a okolí pošty a to především z hlediska umístění, druhové skladby zeleně, organizace a vymezení parkovacích stání. Ideově se zabývá úpravami krytých nástupišť nádražní budovy a modifikací dopravního řešení na silnici č. 145 (odbočovací pruh). Hlavní živičná ploch nádraží zůstává z hlediska volby materiálu na pojezdový povrch zachována. Stávající chodníky i trasa chodníku nová, přicházející do areálu od jihu, jsou navrženy v zámkové dlažbě. Mlatová cesta pro pěší, přicházející stejným směrem ale východněji, když obchází nově navrženou vodní plochu (řešeno v rámci VP B5) je pak s přírodním mlatovým povrchem.

I s ohledem na skutečnost, že nejsou využívána všechna krytá nástupiště autobusového nádraží (z osmi zůstávají 4 nevyužívaná), je navržena úprava novým vybavením mobiliářem kryté plochy pro cestující, čekající na autobusové spoje.

K celkovému zpříjemnění pobytu cestujících v této lokalitě má přispět i optické odclonění autobusového nádraží od hlavní komunikace formou ostrůvku se zelení (výsadba stromů) náhradou za nepoužívaný menší ostrůvek odstavných stání autobusů. Trasy pro pěší k lávkám přes potok a dále do centra obce nebo chodníky kolem pošty jsou lokálně doplněny okrasnými záhony v zelených přilehlých plochách.

Materiály a povrchy

- Povrch pojezdové komunikace I.ta II.řidy a místní obslužné – jedno nebo obousměrné vč. krajnice z živičného povrchu.
- Povrch chodníků standard – živičný povrch nebo zámková dlažba šedé nebo béžové barvy (ideálně maloformátová – ne typ „kost“).
- Povrch chodníků na území VPR (vč. chodníků na místě přes Jáchymovský potok) podél hlavních i vedlejších navazujících komunikací – kamenná štípaná nepravidelná dlažba malého měřítka, obrubníky kamenné.
- Obrubníkové lemování chodníků, ostrůvků zeleně - standardně betonový obrubník silniční nebo parkový dle situace.
- Povrch parkovací plochy standardní v živičném provedení, doporučené oddělení vozovky a parkovací plochy s použitím zámkové dlažby na parkovací plochu.
- Povrch parkovacích ploch mimo centrum sídla v individuálních případech ze zatravnovací betonové dlažby s ohledem na možnost vsaku srážkových vod.
- Plochy mimo komunikaci travnaté, schopné zasakování srážkových vod.
- Zelené kruhové ostrovy kolem stromů, schopné zasakování srážkových vod, s rozdílnou vzrostlejší travní směsí (luční směsí, květinové kombinace s travinami).
- Ocelové lampy veřejného osvětlení s ideálně černou matnou úpravou (barva antracit).

3.5.5.4.2. Vybavení veřejného prostranství, drobná architektura, mobiliář

Vzhledem k jisté specifčnosti tohoto veřejného prostranství (funkce občanské vybavenosti – nádraží, pošta) se jedná o vybavení novým mobilářem v ploše krytých nástupišť (jednoduchý ergonomický moderní mobiliář – sestava laviček bez opěradel, informační tabule pro turisty, plakátovací plocha. Informační turistická tabule bude zachována i v blízkosti pošty s požadavkem na jednotnou podobu a materiálové provedení, jak je doporučeno v samotném centru obce.

Mobiliář

- Jednotný vzhled laviček v klasické moderní formě, s opěradlem, v ergonomickém tvaru, s dřevěnými lamelami v přírodní barvě dřeva mořenými pouze přírodní lazurou na ocelovém základu, lavičky ponechané s možností přesunutí dle potřeb veřejného prostoru.
- Plakátovací plocha ideálně formou elementárního prvku - válce se zastřešením jako obchozí ve zpevněné (zadlážděné) ploše.
- Odpadkové koše jako jednoduchý válcový tvar obložený dřevěnými lamelami v přírodní lazuře s vložkou koše z ocelového plechu, jako samostatně stojící nebo alternativně jako zavěšený koš na ocelové tyči.
- Informační turistický systém (infotabule, rozcestníky, směrovníky) - tam kde je to prostorově a kontextuálně možné, řešit infotabule jako obchozí a tedy oboustranné. Nové prvky informačního systému sídla nebo turistického řešit v jednotném designu v moderní formě v použití kovu, dřeva laminátů, plexi. Ideálním řešením je vytvořit pro obce na území v CHKO Šumava jednotný manuál turistického mobiliáře a informačního systému, vhodný do tohoto území.
- Veřejné osvětlení komunikací a parkových ploch se stává především v denním čase významnou součástí mobiliáře. Používat svítidla LED jednotného provedení a typu centrální nebo na výložníku ve dvou výškách stožáru v barevném provedení černá barva (antracit).

Venkovní reklama

- Provést jako lokální značení jednotnou a minimalistickou formou na předepsaných místech (např. info tabule s odkazem na penzion, infocentrum, hasičské muzeum atd.). V případě potřeby provést jako lokální značení jednotnou a minimalistickou formou na předepsaných místech.

3.5.6. OKOLÍ KAPLIČKY, ÚZEMÍ PODÉL VODOTEČE (VP B4)

Tento veřejný prostor se oproti ostatním, detailněji řešeným, odlišuje především tím, že není téměř zastavěn a tvoří jej zelená plocha, sporadicky se vzrostlými stromy. Jeho dosavadní charakter určuje především vodoteč Jáchymovského potoka, který teče otevřený v úseku cca 200 m jižním směrem a zatrubněný jihovýchodním směrem. Toto území skýtá velký potenciál pro další rozvoj z hlediska funkce veřejného prostoru, a to nejen díky své poloze mezi centrem sídla a autobusovým nádražím, ale především díky kontextu přírody a původní historické zástavbě Stach. Významnou roli zastává památka kapličky u potoka. Do území je potřebné dostat funkci relaxační, oddychovou, aby nebylo pouze územím tranzitním pro pěší. Tato funkce, s ohledem na existenci volné zelené plochy a zdroj vody z potoka, se dá docílit, kromě nového propojení pro pěší podél vodoteče ve směru sever jih, především realizací soustavy několika vodních ploch rekreačně sportovního účelu s vhodným vybavením a dosadbou zeleně.

3.5.6.1. Návrh urbanistické koncepce

Návrh respektuje stávající urbanistickou koncepci z hlediska funkčních zón (zastavěné území, budovy občanské vybavenosti, přírodní zatravněné plochy, vodoteč atd.). Nicméně rozvíjí, obohacuje stávající urbanistickou strukturu z hlediska funkce a rozvoje přírodních ploch s ohledem na potenciál vodoteče Jáchymovského potoka.

Jedná se o vytvoření soustavy propojených vodních ploch přírodního charakteru napojených na vodní zdroj Jáchymovského potoka. V této souvislosti jsou vytvořena i nová pěší propojení s centrem obce nebo upravena, modernizována stávající. Cílem řešení je aktivizovat potenciál, který dávají oba břehy vodoteče i okolí kapličky.

3.5.6.2. Návrh dopravní a technické infrastruktury

Vzhledem ke specifickému charakteru této lokality, která není z velké části přístupná dopravě, ale je určena pouze pro pěší, se nemění její dopravní infrastruktura ani řešení dopravy v klidu. Dochází ale k úpravě a rozšíření sítě komunikací pro pěší (mlatové povrchy / zámková dlažba) se stávajícími třemi mostky, vedoucími přes potok. Nově je navrženo pěší propojení pěšinou podél potoka od hlavní komunikace (mostu) směrem jižním, ale také návaznost na chodník od obřadní síně. Jsou přičleněny další pěšiny přírodního charakteru v souvislosti s koncepcí vodních ploch a přechodovým molem.

3.5.6.3. Návrh ploch zeleně

V řešeném území se vyskytují především zatravněné plochy, udržované na principu přírodní louky. Vzrostlá zeleň se zde vyskytuje ve skupinách v malém množství, především v okolí kapličky. Podél vodoteče, jejíž koryto je regulováno, se zeleň keřová ani stromová nevyskytuje, vodní rostliny nemají, vzhledem k regulaci koryta a jeho kamenným bokům, podmínky pro život.

Studie doporučuje výsadby krátkých jednostranných stromových alejí podél části rovných tras chodníků či pěšin z domácích druhů stromů (javor klen, lípa velkolistá, jilm drsný, olše lepkavá, příp. další).

Samostatným tématem, v souvislosti s návrhem vodních ploch, je znovuoživení ekosystému spojeného s potokem, resp. přírodě blízká revitalizace potoka a údolní nivy s vytvořením meandrů, diverzifikovaného koryta, tůň, mokřadů, mokřadních luk a rybníků s přírodě blízkými břehy. Svažující se dno přírodní nádrže vytváří přirozené vodní prostředí s hloubkou od 10 až do 80 cm, které je vhodné pro různé bahenní a vodní rostliny. Na břehu se nachází ekologicky hodnotná vlhká litorální zóna. Vyhovuje bahenním rostlinám, kterým nevadí kolísání vodního sloupce a občas i mírné vyschnutí. Mělká zóna má hloubku vody 10 - 40 cm. Zóna hluboké vody má hloubku od 40 do 80 cm (a více) a vyžadují ji rostliny, plovoucí na vodní hladině, jako jsou třeba lekníny. Vhodný výběr rostlin ovlivňuje hloubka, ve které se nachází dno. Promyšlená skladba vodních rostlin zajistí odebrání přebytečných živin, ale i těžkých kovů a dusičnanů z vody. Detailní návrh revitalizačních opatření a konkrétní umístění a druhové složení výsadeb musí být řešeno v rámci zpracování dalších stupňů projektové dokumentace. Důraz bude kladen na použití přírodě blízkých metod a prvků a autochtonních druhů rostlin.

3.5.6.4. Požadavky na podrobné řešení

3.5.6.4.1. Architektonicko-stavební řešení

Vodní plocha nabízí vložení nové funkce do této lokality. Vzhledem k stávajícímu charakteru místa, blízké vodoteči Jáchymovského potoka a v rámci možné koncepce, která počítá s vytvořením ekologicko edukativního, zážitkového a oddechového pásu v úseku cca 100 m podél tohoto potoka, je navrženo několik drobnějších architektonicko-urbanistických a krajinářských vstupů, které ve své komplexnosti, celku dají této lokalitě novou dimenzi a možnosti aktivního odpočinku obyvatelům Stach a okolí. Část lokality je pojednána jako krajinářská úprava s vytvořením naučné stezky „Cesta vody“. V blízkosti rybníka(ů) může být vytvořen systém můstků, dřevěných roštových mol a zastavení mezi vodními plochami, osázenými vodními rostlinami, ve kterých se může přirozeně časem zabydlet komplexní ekosystém i s příslušnou faunou. Menší plochu protíná molo, vysunuté nad vodní hladinu, kotviště lodiček a šlapadel. V blízkosti může být i objekt věže malého měřítka, na nohách - kulech, odkud lze nerušeně v soukromí pozorovat vodní hladinu.

Naučná stezka o vodě provede návštěvníky krásným, ale malým územím a přírodou v návaznosti na Jáchymovský potok a nové rybníky. V rámci několika zastavení se seznámí s koloběhem a využitím vody pro potřebu člověka. Voda je součástí života každého z nás. Jednotlivá zastavení se mohou týkat zajímavých témat každodenního života, která ve vztahu k vodě považujeme za samozřejmá. Ale mnohdy o důležité úloze vody, s těmito tématy spojené, příliš nevíme. Namátkou zmiňme třeba princip kořenových čističek, biotopových

koupališť, studánek a pramenů, vodních mlýnů, vodovodů, biotopu mokřadů, jímacích území ve vztahu k eliminaci povodní, prostředí pro obecný ekosystém fauny a flóry atd.

Vodu považujeme za zcela běžnou součást našeho života a někdy si vůbec neuvědomujeme, jak velké úsilí muselo být vynaloženo, abychom mohli doma otočit kohoutkem a voda nám tekla z vodovodu. A naopak, jaká energie musela být vyvinuta, aby se zase použitá voda z domácností vrátila zpět do přírody. A právě seznámení se s koloběhem vody v přírodě, s důležitou úlohou vodních rostlin a připomenutí vynaloženého úsilí je cílem návrhu naučné stezky "Cesta vody".

Druhou variantou - širším konceptem, spojeným s územím podél a blízko Jáchymovského potoka, je nový pohled na možnost řešení a využití vodní plochy formou biotopového koupaliště.

Koupání v takovém koupališti je ve volné přírodě, daleko od stresu, od přeplněných ulic. Přírodní voda zůstává čistá bez čištění chlórem a chemikáliemi. Celkový areál je koncipován, aby lákal návštěvníky k putování a objevování přírody také před koupací sezónou i dlouho po ní. V zimě se na nádrži bruslí a provozuje např. curling. Způsob fungování čištění vody přírodního koupaliště funguje na bázi přírodního biotopu. Při porovnání technického zázemí s kvalitním standardním koupalištěm je technické vybavení v přírodním biotopu bezvýznamné. Nejdůležitější je regenerační plocha. Celková vodní plocha je cca 2500 m² z toho je však jedna celá polovina určena pro účely regenerace a čištění vody a teprve až druhá polovina slouží návštěvníkům ke koupání. Na čištění vody se podílí cca 4000 vlhkomilných, mokřadních, bahenních vodních rostlin. Tím jsou umožněny optimální životní podmínky potřebným mikroorganismům.

Zázemí koupaliště by v takovém případě mělo ideálně skrytou část pod úroveň přirozeného terénu, pod terénním valem (zázemí, šatny atd.). Toto nízkenergetické řešení podporuje myšlenku ohleduplnosti k přírodě.

V areálu je možné umístit rovněž venkovní sauny, součástí je opalovací louka. Svoji zónu v návrhu mohou mít hřiště na sportovní aktivity, především plážový volejbal, minigolf a pétanque. Relaxační aktivity podporuje několik lávek, vedoucích nad čistící biotopovou zónu s vodními rostlinami.

Materiály a povrchy

- Povrch základních tranzitních chodníků územím východně od Jáchymovského potoka v provedení standard – zámková dlažba šedé nebo béžové barvy (ideálně maloformátová – ne typ „kost“)
- Povrch pěšin a komunikací mimo hlavní tranzitní tah k nádraží BUS v provedení mlatovém, s ocelovým obrubníkem v rovině s mlatem a navazující travní plochou nebo bez obrubníku.
- Mola do nebo přes vodní plochu, lávky přes potok v provedení dřevěném s impregnací, bez povrchové úpravy (postupná přirozená patinace do šedé barvy „vzdušnou“ erozí).
- Plochy mimo komunikaci travnaté, schopné zasakování srážkových vod.
- Kamenné „šlapáky“ různých velikostí, tvořící pěší komunikace napříč travnatými plochami.
- Ocelové lampy veřejného osvětlení ve výjimečných odůvodněných případech po obvodu řešeného území, ideálně s černou matnou úpravou (barva antracit) výšky do 5 m. Obecné pravidlo pro tuto lokalitu vzhledem k přírodnímu charakteru je omezit světelný smog na nenižší možnou míru při dodržení bezpečnosti chodců na hlavní pěší komunikaci tímto územím.
- Podél hlavní komunikace pro pěší z centra k nádraží osvětlení pomocí parkových svítidel LED - sloupky výšky cca 1 m se zabudovaným světelným zdrojem (trendové řešení s ohledem na výše zmíněné s pohybovým čidlem).

3.5.6.4.2. Vybavení veřejného prostranství, drobná architektura, mobiliář

Na území tohoto veřejného prostranství bude, z logiky odlišnosti funkce oproti předcházejícím, použit škálově omezený typ mobiliáře, designově v odlišném provedení, a však stále sestavený s použitím přírodních materiálů

(v převážné míře dřevo, doplňkově kov). Prostor podél potoka i v okolí dvou nově navržených vodních ploch, jehož podoba je již dnes do značné míry pozitivně ovlivněna stavbou kapličky a z části i původní historickou zástavbou (u potoka po pravém břehu od mostu přes hlavní komunikaci) vyžaduje citlivé řešení z hlediska volby drobné architektury a mobiliáře. Stávající kovové mostky, realizované bez ohledu na kontext s místem, čistě ekonomicky účelově, je nutné nahradit novými, dřevěnými, vycházejícími v konstrukci a materiálech z principů a schémat, používaných pro prvky této velikosti a funkce. Neznamená to otrocky aplikovat kopie starých konstrukcí mostků, ale navazující dílčí studie by se jimi měly pouze inspirovat a skloubit je se současnými architektonickými trendy a konstrukčními možnostmi. Stejně tak drobná architektura (např. ptačí pozorovatelná) by měla být navržena na stejných principech s použitím materiálů dřevo, titan-zinkový přírodně zpatinovaný plech).

Mobiliář

- Jednotný vzhled laviček v jednoduché elementární formě, bez opěradel, v přírodní barvě dřeva mořenými pouze přírodní lazurou nebo s hloubkovou impregnací, bez lazury na ocelovém základu,
- Odpadkové koše jako jednoduchý válcový tvar v přírodní lazuře s vložkou koše z ocelového plechu, jako samostatně stojící nebo alternativně jako zavěšený koš na ocelové tyči.
- Informační systém (infotabule týkající se lokality (příroda, „stezka vody“, alt. biotopové koupaliště), v jednotném designu v moderní formě v použití kovu, dřeva laminátů. Ideálním řešením je vytvořit designový jednotný, přírodními motivy a prvky inspirovaný mobiliář informačního systému, vhodný do tohoto území.
- Dřevěná mola, zasahující do vodní hladiny, sezení v travní ploše, pozorovatelná vodního ptactva atd. v jednoduchém moderním tvarosloví s důrazem na funkci a jednoduchou údržbu.
- Stávající ocelové mostky přes potok nahradit novými, elementárního statického řešení a jednoduché konstrukce s dřevěným pochozím roštěm i zábradlím.
- Veřejné osvětlení komunikací se stává především v denním čase významnou součástí mobiliáře. Používat parková svítidla LED jednotného provedení a typu centrální nebo na výložníku v nižší výšce stožáru (do 4 m) v barevném provedení černá barva (antracit), svítidla sloupková do 1 m ve stejném barevném provedení.

Venkovní reklama

- V prostoru této lokace není venkovní reklama žádoucí.

4. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Základním obsahem územní studie je vymezení veřejných prostranství na území obce a zpracování jejich analýzy, kterou je možné využít pro veškeré činnosti spojené s využíváním veřejných prostranství a s plánováním jejich změn. Vymezení veřejných prostranství bylo zpracováno nad katastrální mapou a lze je využít pro zapracování do územního plánu sídla.

Návrhy vybraných prostranství lze využít jako podklad pro další podrobnější studie a projektovou dokumentaci.

ULICE (PĚŠÍ CESTY, SILNICE)

Je potřeba dbát na kvalitu podoby architektonického detailu a využití parteru objektů. Směrem do ulice umísťovat prostory pro obchody a služby s přímým vstupem z ulice, a nikoliv technické zázemí.

- Dopravní uspořádání ulice a její tvarosloví, stejně jako umístění technických objektů a vybavení mobiliářem je nutno podřídit kompozici celku. Konceptu návrhu či parterových úprav ulice, tedy její výslednou podobu, je nutné odvíjet zejména od vyhodnocení jejího urbanistického významu a převládajícímu charakteru (pěší cesta, silnice páteřní nebo ostatní) a taktéž jejímu potenciálu.

- Součástí ulice jsou i průhledy dotvářející obraz ulice a usnadňující orientaci chodce. Průhledy je důležité zachovávat, případně dokoňponovat stromy, stromořadím.
- Prostorové uspořádání ulice a její objektové vybavení je nutné komponovat pro lidské měřítko, pro chůzi, a nikoliv pouze pro motorovou dopravu.

VÝZNAMNÁ MÍSTA KŘÍŽENÍ

- Místotvorný potenciál významných míst křížení a prostranství, vzniklých rozšířením ulic (plácky, nároží, zákoutí apod.), je vhodné využít například k vytvoření charakteristického, příjemně neformálního pobytového prostranství např. umístěním solitérního stromu, pobytového mobiliáře, drobných architektonických prvků či výtvarných děl.
- Usilovat o rozvoj těchto míst jako kvalitního veřejného prostranství plnohodnotně využitelného pro všechny skupiny obyvatel sídla.

CENTRÁLNÍ PROSTOR / NÁMĚSTÍ

- Využití náměstí je nutné navrhovat jako polyfunkční.
- Náměstí navrhovat tak, aby nabízelo volný prostor pro shromáždění většího počtu lidí, dostatek míst k sezení, stín, prvky obohacující vnímání a užívání prostředí např. vodní prvek či umělecké dílo.
- Dopravní uspořádání a jeho tvarosloví, stejně jako umístění vegetačních prvků, technických objektů a vybavení mobiliářem, je nutné podřídit kompozici celku.
- Plocha náměstí nesmí obsahovat bariéry, které brání zejména přirozenému pěšímu pohybu.
- Měřítko drobných objektů v prostoru je nutné navrhovat tak, aby odpovídalo míře celkového prostoru.

PARKOVÉ PLOCHY A TRAVNATÉ PLOCHY

Při návrhu nového parku i při úpravách stávajících parkových ploch zohledňovat jak urbanistické, tak krajinné souvislosti.

- Reflektovat atmosféru místa, srozumitelnost a logiku parkových a travnatých ploch v rámci širších souvislostí i vztahu člověka k místu.
- Při umísťování interaktivních volnočasových prvků — sportoviště, dětská hřiště, vodní prvky apod., nesmí tyto prvky přebíjet přirozenost prostoru, musí být vhodně do prostoru zakomponovány.

5. POŽADAVKY NA ZMĚNU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

ÚSVP obce Stachy nevyvolává požadavky na úpravy územně plánovací dokumentace sídla.

6 PŘÍLOHY

6.1. GRAFICKÉ PŘÍLOHY

- 1 Hlavní výkres 1 : 1 000
- 2 Problémový výkres 1 : 1 000
- 3 Širší vztahy 1 : 2 000
- 4 Komunikace 1 : 1 000
- 5 Inženýrské sítě 1 : 2 000
- 6 Zeleň 1 : 1 000
- 7 Řez 1 : 1 000

- 8 VP B1 Náměstí s obecním úřadem a navazující část území severně od hlavní komunikace 1 : 200
- 9 VP B2 Hlavní parková plocha za obecním úřadem, pod areálem základní školy 1 : 200
- 10 VP B3 Okolí obřadní síně, blízkého hřbitovního kostela P. Marie Bolestné a hlavního kostela Navštívení P. Marie 1 : 200
- 11 VP B4 Okolí kapličky, území podél vodoteče 1 : 200
- 12 VP B5 Autobusové nádraží a blízké okolí 1 : 200
- 13 VP A1 Komunikace – rovinka mezi Stachy a Michalovem 1 : 200
- 14 VP A2 Komunikace – rovinka mezi Stachy a Michalovem 1 : 200

- 15 Vizualizace náměstí s houbařskou uličkou (VP B1)
- 16 Vizualizace parku s turistickými infotabulemi (VP B2)
- 17 Vizualizace území podél potoka s vodní plochou (VP B4)
- 18 Vizualizace území podél potoka s vodní plochou (VP B4)
- 19 Vizualizace autobusového nádraží a okolí (VP B5)
- 20 Vizualizace autobusového nádraží a okolí - detail (VP B5)

6.2. OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

I – Mobiliář, materiály a barevnost _ referenční vyobrazení

6.3. TABULKOVÁ ČÁST

I – Funkční třídy komunikací

Pozn.: Po dohodě s pořizovatelem ÚSVP bylo u některých výkresů dohodnuto jiné měřítko vzhledem k rozměrům (rozsahu) řešeného území